

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po 2 D in 4 D, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen pondeljka in
četrta po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirano
plača se prejemajo - Uredništvo
telefon št. 2050, upravnništvo št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Celokupni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Po krizi

Paris, koncem aprila 1929.

Ze dolgo evropsko ozračje ni bilo tako nemirno kakor v teh dnevih, ki so sledili »državnemu udaru« dr. Schachta na pariški konferenci. Vsak dan je bil na dnevnem redu prelom pogajanj in nekateri so hoteli vedeti, da je kriza ravno tako težka kakor kriza ob zasedbi Porurja. Iz Pariza je bil dirigan v Amsterdam in Zürich poziv, ki je v Berlinu na borzi ravno tako vplival kakor Porurje. Dr. Schacht je v teku par dni že drugič v Berlinu in v gotovih krogih se govori, da o prelomu pogajanj ni več govora. Owen Youngu blizu stoječa »Chicago Daily Tribune« je celo vedela objaviti, da je dr. Schacht zvišal svojo ponudbo od 1650 na 1750 milijonov. Ostaja torej samo še razlika 50 milijonov in razlika 13 milijard na račun pravih reparacij.

Nenadni slučaj smrti lorda Revelstocka in kriza na berlinski borzi je prinesla v pogajanja skoraj da potreben zastoj. Ali bo po teh dogodkih dr. Schacht prišel z novimi pogoji iz Berlina?

Dosedanji razvoj pogajanj kaže, da je vse upiranje dr. Schachta nemški dolg samo še otežkočilo. Sploh pa je dr. Schacht in vsa nemška delegacija skoraj nezmožna prepričati internacionalni svet o svoji iskrenosti in da tako oni potemtakem resnično predstavljajo obraz demokratične Nemčije kakor se razvija po svetovni vojni. Dr. Schacht in njegovi tovariši pripadajo tisti nemški najtežji težki industriji, ki javno izpovedujejo, da je izpolnjevanje mednarodnih obveznosti samo presede nemške demokracije. Ob tem dejstvu se je masčevala silna zmota levičarske vlade, ki ji načeluje Müller. Müllerjeva vlada je hotela zapovedovalce nemškega gospodarstva vezati na definitivno reparacijsko pogodbo, da ne bi tako vlada sama nosila odgovornosti za bodočnost. Toda zgodilo se je drugače. Dr. Schacht je s svojim nastopom na konferenci omogočil, da so se industriji v odločilnem trenutku lahko umaknili.

Tako ostaja vprašanje vladi sami in zadnja poročila iz Berlina vedo povedati, da bo rešitev reparacijskega vprašanja prepuščena konferenci državnikov.

Dr. Schacht je storil, kar je po svojem prepričanju hotel storiti. Malokdo je v Franciji tako nepriljubljen kakor dr. Schacht, ki je v vseh svojih publikacijah zavračal francoske zahteve in ni nikdar opustil priložnosti pokazati svoje sovražno stališče napram Franciji. V svojih izjavah kaže duha, kakor ga je bila polna Nemčija v dobi vilihelmizma. Dr. Schacht se ni hotel gibati v mejah navadnega eksperta, ki naj s svojimi znanstvenimi in praktičnimi utemeljitvami brani svoje stališče. V gotovem in najbolj napetem trenutku je nastopil še s svojimi političnimi zahtevami, v katerih je izrazil, da je pripravljen razgovarjati o ostalih 13 milijardah, ako zavazniki dodelijo Nemčiji kolonije in pristopijo k rešitvi vprašanja meje med Poljsko in Nemčijo. Seveda je ta prenačljiva gesta še povečala nervoznost in oddaljila od nemškega stališča še ameriške delegate. Danes se sicer utemeljuje iz Berlina, da dr. Schacht ni načel vprašanja o razdelitvi kolonij in o razmejitvi, ampak da je govoril samo o ustvaritvi nove prekomorske sirovinke baze, ki naj omogoči zadostni razmah nemški industriji. Vendar je jasno, da se hoče s tem samo omiliti ponesrečen nastop dr. Schachta, ki je odbil posebno Amerikance.

Tako je dr. Schacht ustvaril komplikacije, ki izvirajo iz toliko zgrešene in tako priljubljene politike nemških nacionalističnih krogov. Delovanje teh krogov dokazuje, kako zgrešeno je politično naziranje in delo, ki se hoče gibati samo v mejah historične tradicionalnosti in v okviru starih političnih usmeritev. Ti krogi so začeli ustvarjati znova vprašanje o ravnotežju Evrope in svetovne vlade. Hugenberg, v čigar bodoči diktatorski vladi naj bi dr. Schacht zavzel dr. Stresemannovo mesto, je začel zagovarjati tezo o koncernu Amerika, Nemčija, Rusija, ki naj si pridobi v vladi sveta prvo mesto. Zato je treba zvečati sovražno stališče Amerike napram Evropi, treba je poglobiti razdor med Anglijo in Ameriko. Hugenbergovo pismo Ameriki je imelo ta jasen namen. Toda nacionalisti najbrž ne opazijo, da bi vsak oborožen konflikt med Ameriko in Anglijo imel za posledico zaton anglosaksonske moči v svetu in da bi tako zapadel ves Pacifik in oblast Japonski, Atlantik Franciji in mediteransko območje Italiji. Nemčiji bi tako ostalo najbrž prav malo.

Toda tudi Amerikanci so ost te usmeritve

Nova avstrijska vlada

Po enomesečni krizi se sestavi meščanska koalicijska vlada

Dunaj, 3. maja. (Tel. »Slov.«) Šele danes se je po velikih težkočah mogla sestaviti nova vlada Streeruwitz. Ob 17.30 se je sestel glavni odbor in načelnik kluba krščanskih socialistov Fink je predlagal sledečo vlado: državni kanceler in zunanji minister, narodni svetnik Streeruwitz (kršč. soc.), podkanceler in notranji minister, deželni svetnik Schummi (Landbund), prosvetni minister, deželni svetnik dr. Tschermak (kršč. soc.), vojni minister, Vaugoin (kršč. soc.), finančni minister, deželni svetnik dr. Mittelberger (kršč. soc.), minister za socialno politiko dr. Resch (kršč. soc.), poljedelski minister Federmayr (kršč. soc.), trgovinski in prometni minister dr. Schürff (velenemec), pravosodni minister dr. Slama (velenemec). Meščanske stranke so glasovale za ta predlog, socialni demokrati pa proti. Narodni svet bo jutri, v soboto ob 11 potrdil ta volivni akt in zvezni kanceler Streeruwitz bo v ponedeljek predložil parlamentu svoj program. Sestava kabineta je bila do zadnje ure zelo otežkočena, ker se mnogi krščanski socialisti niso strinjali s tem, da bi ostal dosedanji prosvetni minister dr. Schmidt. Socialni demokrati so sicer izjavili, da na sestavo meščanske vlade ne bodo vplivali, dali so pa razumeti, da jim vojni minister Vaugoin ni prijeten. Ker so krščanski socialisti v osebni novega prosvetnega ministra dr. Tschermaka, ki je bil dosedaj ravnatelj učiteljskega, pridobili prvovrstnega strokovnjaka, so se končno, dasi težkega srca, odrekli dr. Schmidt, glede vojnega ministra Vaugoina pa kljub vsem ugovorom niso popustili. Posebno, ker so tudi

velenemci odločno protestirali proti temu, da bi se v osebnih vprašanjih ugodilo željam socialnih demokratov. Vojni minister Vaugoin vodi to ministrstvo že nad pet let in ima velike zasluge za reorganizacijo avstrijske vojske.

V vprašanju najemniškega zakona so socialni demokrati, kakor se čuje, sedaj stavili zahtevo, da naj se dovoli svoboden dogovor med hišnimi lastniki in najemniki šele pri onih stanovanjih, za katera se je v mirnem času plačevalo več kot 3000 kron. Tudi glede trgovskih licalov naj se dovoli svoboden dogovor šele pri višji najemni.

Vladna kriza je od odstopa dr. Seipla do danes trajala ravno en mesec. Dasi se nasprotstvos socialnimi demokrati ni odpravilo popolnoma, obstoja vendar sedaj možnost dela. Dr. Seipel je pri svojem odstopu rekel, da je za Avstrijo potreben skok naprej, za kar ima sedaj novi Streeruwitzov kabinet prosto pot.

Novi avstrijski kanceler Ernst Streeruwitz je polomec stare hanoverske plemiške rodbine in je rojen 23. septembra 1874 v mestu Mies na Češkem. Po končani gimnaziji se je posvetil vojaškemu poklicu in bil gojenec na vojaški akademiji v Theresianumu. Pozneje je radi boleznij zapustil vojaški stan in študiral na dunajski univerzi pravo, pozneje pa strojno tehniko. Bil je vodja številnih velikih podjetij. V aktivno politiko pa je stopil šele l. 1923, ko je bil na krščansko-socialni listi izvoljen za poslanc. V parlamentu je sodeloval v finančnih in gospodarskih odborih. Nova zaščitna avtonomna carinska tarifa, ki je naperjena proti nasledstvenim državam, je njegovo delo.

Pred prihodom kraljevske rodbine v Zagreb in na Bled

Zagreb, 3. maja. (Tel. »Slov.«) V zvezi s kraljevim prihodom v Zagreb se je zvedelo, da bi imel priti 12. ali 13. maja. Z njim bi prišla Nj. V. kraljica s sinoma, kraljevičem Petrom in princem Tomislavom. Ker kraljevski dom pričakuje srečnega dogodka, ne bo kraljevi par dolgo bival v Zagrebu, marveč bo odpotoval na Bled, kjer bi imelo priti do srečnega dogodka. Čeprav veliki župan dr. Zoričič pregleduje ureditev pro-

strov na Brezovici, kjer bi Nj. V. kralj imel stancovati, vendar do danes ni prišlo še nobeno službeno obvestilo o prihodu in dnevu prihoda kraljeve rodbine v Zagreb.

Damski odbor za Strossmayerjevo proslavo je imel že več sej in izdelal načrt za svečanosti ob kraljevem prihodu. Smatra se, da bo sprejem kralja impozantnejši od prvega, ko je prišel kralj v Zagreb kot takratni regent.

Pred pogajanjmi za sklenitev konkordata

Belgrad, 3. maja. (Tel. »Slov.«) V zvezi z ureditvijo konkordata se zelo komentira v merodajnih krogih pisanje versko-političnega pravoslavnega »Vesnika«, ki piše, da katoliška cerkev samo onemogoča sklenitev konkordata, ker katolikom sedanje stanje bolj ugaja. Pri tem misli pravoslavni pisec na neurejene medverske odnose, ki po njegovem mnenju konvencirajo katoliški propagandi, zlasti v južni Srbiji, in sicer radi discipline in organizacije katoliških duhovnikov in vernikov.

Vašem dopisniku se je s katoliške strani z ozirom na to pisavo zatrdilo, da je katoliška cerkev vedno urgirala sklenitev konkordata, ker ji vedno bolj koristijo urejeni odnosi med cerkvijo in državo, kot stanje brez konkordata, ker je rešitev posameznih važnejših vprašanj, ki so zanjo zelo važna, odvisna od momentanega razpoloženja vsakokratne vlade.

Istočasno se je s katoliške strani poudarjalo, da so taki glasovi glasovi posameznikov,

ve opazili. Ze takoj v začetku kampanje je Amerika začela izvajati še večji protekcionizem in uravnjavati svoj kapital v Južno Ameriko, da tako iztrga evropskemu vplivu del sveta, ki je po svoji romanski kulturi v tesnih odnosih z Evropo. Po dr. Schachtovem nastopu pa je sledil še nastop ameriškega delegata na razorožitveni konferenci Gibsona, ki se je pridružil francoskemu stališču in tako pustil grofa Bernstorfa osamljenega ob strani Litvinova. Tako so nemške nacionalistične težnje po razdelitvi Evrope ustvarile obratno, nego so želele. Amerika je s priklenitvijo Južne Amerike še ojačila svoje stališče napram Evropi, v Evropi pa je odklonila name ne nemškega avanturizma.

Mogoče bo dr. Schacht tekom nadaljnjih pogajanj v gotovem oziru za enotnost Evrope, ki je le polotok Azije. Gre za gospodarsko samostojnost in kulturni obstoj Evrope. Postavljati danes vprašanje ravnotežja Evrope

je velika napaka. »Vzhod ali zahod« je napačno stališče, ker se je vzhod odločil za Azijo in uveljavlja svoje ravnotežje v azijskem koncernu. Evropi, ki bi bila v svojih reparacijskih in denarnih problemih enotna, bi Amerika ne mogla predpisovati zakonov in njenem delovanju. Ravno za to enotnost Evrope se bore francoski in angleški delegati, nemški delegati so pa mislili, da se je bolje boriti za dobrohotnost milostljivega »svetovnega bankirja«, ki pa v kljub vsej servilnosti ne bo pustil v Nemčiji večjo kot pa njegovim interesom odgovarjajočo vsoto za Nemčijo silno dragih dolarjev.

Dr. Schacht v Berlinu ni bil desavuiran, vendar so mu slavo peli samo nacionalisti. V interesu Evrope je, da dr. Schacht svoje stališče spremeni in tako omogoči srečen zaključek pogajanj, ki naj poleg političnega Lokarna ustvari še gospodarski Lokarno in tako ustvari popolno uravnovesnost Evrope.

Dr. Ernest Streeruwitz, novi avstrijski kanceler.

grad, se bo sestel s papeškim nuncijem Pellegriettijem, ki ima odrejena navodila Vatikana. Tudi naš zunanji minister proučuje material, ki čaka na poročilo od pravosodnega ministra Srškiča. Zakonodajno delo bližnje bodočnosti se bo, kakor vse kaže, sukalo okrog šolsko-kulturnih in cerkvenopolitičnih vprašanj.

Zopet bolgarske laži

Belgrad, 3. maja. (Tel. »Slov.«) Bolgarski tisk je začel novo kampanjo proti naši državi, češ da so naši organi ubili na meji bolgarskega duhovnika. To se z naše strani oficijelno demantira. Na meji je bila ubita neka ženska, ki je hotela pobegniti preko meje in ki se na poziv obmejne straže ni hotela vstaviti. Njene identitete ni bilo mogoče ugotoviti.

Morilec Ristovića obsojen na 15 let

Zagreb, 3. maja. (Tel. »Slov.«) Zagrebško sodišče je izreklo razsodbo proti morilecu časnikarja Ristovića. Izrek razsodbe je bil od 1. maja preložen na 3. maja iz neznanih vzrokov. Predsednik dr. Bačac je dopolnje ob 11. v veliki dvorani sodne palače prečital razsodbo, s katero se Šunić obsoja na 15 let ječe, ker je oddal na Ristovića sedem revolverjskih strelcev z namenom, da ga umori. Razen tega je kriv, da je ranil detektiva Plantazarja in mladeniča Matišića, s čemer je kriv umora po §§ 134. in 135. kazenskega zakonika, in se obsoja po §§ 39. in 252. Nato je dr. Bačac prečital obrazložitev te razsodbe. Sodišče je zopet podvzelo iste varnostne ukrepe kot ob razpravi ter je pustilo v dvorano le malo število občinstva. Pred sodiščem je čakalo le malo ljudi na razglasitev razsodbe.

Velikopotezna melioracijska akcija

Belgrad, 3. maja. (Tel. »Slov.«) Vlada je podpisala pogodbo s francosko tvrdko Pagnol za izsuševanje močvirja pri Pančevu. V imenu naše države sta pogodbo podpisala ministra Šverljuga in Savković. Dela se bodo pričela v tem mesecu. Nadzorstvo ima gradbeno ministrstvo. Dela se morajo končati v treh letih. Plačevanje tvrdki bo izvrševala Državna hipotekarna banka, s katero se je sklenila posebna pogodba. Zato bo D. H. B. najela posebno posojilo. Obresti znašajo 6.75. Emisija 87. Odplačevanje traja 30 let. Z izsušitvijo tega močvirja se bo pridobilo 30.000 kv. juter v rednosti 250 milijonov.

Poravnani carinski spor

Belgrad, 3. maja. (Tel. »Slov.«) Spor med Jugoslavijo in Avstrijo radi izvoza svinj je popolnoma poravnani. Ministrstvo je sedaj izdalo statistiko izvoza svinj. Ta statistika potrjuje, da je bil izvoz sedaj najslabši, ko je bila kampanja najhujša. Kampanja od strani Avstrije je bila očitno politična.

Amnestija carinskih prestopkov

Belgrad, 3. maja. (Tel. »Slov.«) V finančnem ministrstvu je izdelano pojasnilo k amnestiji v carinskih in kazenskih prestopkih. Razglasilo se bo šele po pravoslavni veliki noči.

Dvoboj Stalin-Buharin

Moskva (Am.)

Vse mora slepo ubogati, je danes Stalinovo geslo in kruto resnico tega gesla je občutil te dni ugledni komunist Scheinmann. Na vseh važnih mednarodnih gospodarskih konferencah je zastopal Moskvo in pred kratkim se je še udeležil pogajanj z Nemčijo in z ameriškim gospodarskimi krogi. S tremi posebnimi sklepi najvišjih sovjetskih uradov je bil sedaj g. Scheinmann odstavljen z vseh mest in danes ni več član kolegija sveta za delo in obrano (STO), ni več predsednik državne banke in je prenehal biti namestnik finančnega komisarja. Na mesto Scheinmanna je stopil Pjatakov, pred kratkim še odločen pristaš Trockega, ki pa se je priporočil Stalinu s svojim govorom pri uradni sprejemu angleške gospodarske delegacije.

Ta osebna sprememba daje vpogled v tajnosti vodilne strankarske klike. Stalin skuša predvsem očistiti vodstvo finančnega aparata od vseh njemu neprijetnih desničarjev. Med te pa je spadal Scheinmann, ki se je opetovano izjavil in precej odločno proti izrodnom industrializaciji, ki morajo povzročiti finančni polom dežele. Njegova odpustitev naj bo energičen opomin vsem enako mislečim komunistom v sovjetskih uradih, da ne smejo imeti nobenega drugega mnenja in morajo slepo ubogati, če hočejo, da ostanejo v sovjetski službi. V resnici si morajo sedaj tudi reči sovjetski nastavljenici, da ne smejo računati na prav nobeno obzirnost, če je bil tako gladko odzgan celo Scheinmann, ki je imel tako velike zasluge za sovjetski sistem.

Noben slučaj ni, da se je izvršila nenadna odpustitev Scheinmanna ravno na večer 16. zvezne strankarske konference. Širokim slojem komunistov je bilo treba pokazati, da je popolnoma brez upravičenosti upanje, da bi poslušale desničarske tendence STO (sveta za dela in obrambe) v svetu narodnih komisarjev (SNK) ali v osrednjem izvršnem komitetu (CIK) sovjetske unije. Sklep vseh teh odborov, da je odpuščen kar na lepem komunističen dostojanstvenik, ki je bil znan kot zmern, je naredil konec »bajki«, da je v teh odložitih mesta za desničarska stremeljenja. Ali ta »bajka« vendarle ni bila brez podlage, ker je notorično, da so bili desničarji zastopani zelo številno na najvišjih uradih.

Ce je mogel Stalin vseeno izpeljati svojo namero, potem je vzrok v tem, ker se je odpust sklenil v razširjenem plenem osrednjega odbora komunistične stranke, v katerem so člani vlade v manjšini. Stalin in njegovi pristaši so ljuto napadli desničarje in vladnim članom ni preostalo nič drugega, ko da so hiteli z odbori, ker drugače bi mogli veljati kot oni »jaki«, ki dajejo desničarjem potuho.

Vrhu tega pa je nesoglasje med prikritimi Stalinovimi nasprotniki zelo veliko, vsled česar jih je mogel brez težave obvladati. Rikov in Kalinin, prvi kot predsednik sveta narodnih komisarjev, drugi kot predsednik Zveze sovjetskih socialističnih republik, sta sicer zelo popularna, ne znata pa tega izrabiti, da bi podvzela kaj na svojo pest.

Buharin je edini ugledni komunist, ki se je v zadnjem času upal kritizirati Stalinovo politiko. Zelo razširjeno mnenje, da je propagal desničarski kurz, pa ne drži. Njegov program je pa zaenkrat nesprejemljiv, ker prevzema v mnogih vprašanjih bolj radikalno smer, ko Stalin. Ker je tudi znan nevrstjenik, bi prišli desničarji iz dežja pod kap, če bi Buharin prišel z njih pomočjo na Stalinovo mesto. Buharin je nadalje kot mož čustva nepreračunljiv. Vsled tega je osamljen in ne uživa zaupanja v nobenem taboru.

Stalin pa se med tem krepko trudi, da ga naslika kot strankarskega dezertarja, ki vedno le kritizira, nikdar pa nič pozitivnega ne ustvari.

Tako je Stalin vse dobro pripravil, da se je 16. sovjetska strankina konferenca izjavila zanj in proti Buharinu.

Za ureditev naših pristanišč

Belgrad, 3. maja. (Tel. »Slov.«) Finančno ministrstvo je podpisalo pravilnik o svobodnem carinskem skladišču v jadranskih pristaniščih. Naša pomorska pristanišča nimajo niti najpotrebnejših skladišč za razkladanje blaga, posebno tranzitnega, radi česar se ne more razviti naša plovba. Naša pristanišča ne morejo sprejeti večje množine tujega blaga, ki bi prišlo po morju. Da bi se temu odpravilo, je izdalo finančno ministrstvo poseben pravilnik. V ta skladišča se bo skladalo vse bago, naj se je že predalo carinarnici ali ne. Skladišča bodo na razpolago gospodarskim korporacijam in zvezam. Nahajala se bodo v pristaniščih, kjer so glavne carinarnice. Pravilnik urejuje vse formalnosti, ki so v zvezi s prevozom blaga, dalje popust in olajšave, ki jih uživajo prevozne družbe. Čim bo pravilnik objavljen, bo stopil v veljavo.

Posojilo zagrebške občine

Zagreb, 3. maja. (Tel. »Slov.«) Občinski svet je sklenil, najeti pri Državni hipotekarni banki ali pri zagrebški Mestni hranilnici 30 milijonsko investicijsko posojilo, ki naj bi se v 30 letih odplačalo.

Krvavi boji se nadaljujejo

Izropane trgovine -- „Rote Fahne“ prepovedana -- Borbe s komunisti so trajale celo noč in dan -- Ostre policijske odredbe

Berlin, 3. maja. (Tel. »Slov.«) Tudi danes ponoči so se vršili v Berlinu ulični in barikadni boji s revolverji, karabinkami in z oklopnimi avtomobili. Bilo je več mrtvih in ranjenih. Boji so se začeli zvečer in so trajali vso noč do jutra, v istih mestnih okrajih, kakor pred večeršnjim, posebno v Köslinerstrasse v Weedingu in v Hermannstrasse v Neuköllnu. Komunistični letaki so hujskali na maščevanje nad policijo in že popoldne zbrali velike množice, večinoma mladine, s katerimi se je takoj, če se je pokazala policijska patrula, začel spopad. Vendar pa jih je policija še razgnala s pendreki. Ko pa se je stemnilo, so množice narastle na tisoče in začelo se je streljanje, kakor v pravi bitki. Policija je stopala z največjo zmernostjo, množica pa je neprestano streljala. O polnoči je bilo na cesti že mnogo ranjenec. Do posebno krvavih spopadov je prišlo po končanem komunističnem zborovanju. Demonstranti so ustavili policijski avtomobil s kamenjem in policijski uradniki, od katerih jih je bilo več ranjenih, so morali rabiti strelno orožje, nakar se je množica razpršila. Nekoliko pred polnočjo so zopet začeli graditi barikade, izza katerih so demonstranti treljali na policijo. V Neuköllnu so ponoči streljali komunisti v Hermannstrasse s strel in izza dimnikov. Streljanje je bilo spočetka neredno, potem pa so gradili barikade v Hermannstrasse, za katerimi se je razvila prava bitka. Seže z oklopnimi avtomobili je mogla policija barikade porušiti. Ko pa jih je policija zapustila, so jih zasedli zopet demonstranti. Pet komunistov je bilo težko ranjenih. Demonstranti so tam oplenili trgovino orožja, našli so pa samo nože in bodala, strelnega orožja pa ne. Za barikade so znosili na cesto pehišvo neke trgovine s polištvom. Policija je mogla cesto začeti čistiti šele jutraj. Vse hiše policija natančno preiskuje in vsi ljudje se morajo legitimirati, pri komur najdejo orožje, ga aretirajo. Policijski predsednik je izjavil, da čiščenje ne bo moglo biti končano pred jutrišnjim dnevom. Orožje, ki ga je policija našla, je zaplenila in aretirala skupno 72 oseb. Komunistični list »Rote Fahne« ne sme tri tedne izhajati, prepovedala se je pa tudi izdaja lista »Neue Zeitung«, o katerem se je dogladno, da je nadomestilo za »Rote Fahne«. Vlada premišljuje o tem, da bi nastopila tudi proti komunistični stranki, vendar ima ustavne pomisleke glede razpusta stranke. Verjetno pa je, da bo prepovedana komunistična zveza rdečih frontnih bojnikov.

V ponočnih bojih v Neuköllnu je bilo ranjenih 12 komunistov, eden pa je bil ubit, četiri policija ni imela žrtv. Aretiranih je bilo 50 oseb. V Selhoferstrasse so komunisti po načrtu oblegali policijsko stražnico in obmetavali vrata in okna s težkimi predmeti. Policija je pustila, da so demonstranti napravili naskok, potem pa jih je zapodila v beg s strašnimi strelji. Policija je na onih cestah, kjer so se vršili boji, postavila velike napise, kakor v časih Spartakusa: »Stoj, tu se strelja!« Danes dopoldne je policija v glavnih središčih nemirov vršila čiščenje in zaprla ves del Neuköllna med Hermannstrasse, Lessingstrasse, Jägerstrasse in Kochstrasse, ker so komunisti tudi pri belem dnevu streljali na

policijo s strel. Število aretirancev dosedaj še ni ugotovljeno. Stražniki že štiri dni in štiri noči niso spali.

Berlin, 3. maja. (Tel. »Slov.«) V današnjih bojih je bilo ubitih 5 oseb. Z mrtveci 1. maja se je skupno število žrtv zvišalo na 16. Razen tega je 110 težko ranjenih, dočim števila lahko ranjenih ni mogoče ugotoviti.

Berlin, 3. maja. (Tel. »Slov.«) Socialno-demokratska stranka Nemčije je po krvavih dogodkih 1. maja izvršila strogo ločitev s komunisti. Predsedništvo stranke in predsedništvo poslanskega kluba sta izdala oklice, v katerem je rečeno: »Delavci, ne pustite, da vas izkorišča bankrotna komunistična stranka s svojimi moskovskimi voditelji za dejanja, ki so končno v korist samo zakletim sovražnikom republike in proletariata.«

Berlin, 3. maja. (Tel. »Slov.«) — Veliki državni zbor komunistične stranke, ki je bil določen za dan 10. maja v Draždanih, je bil odgojen za nedoločen čas.

Berlin, 3. maja. (Tel. »Slov.«) Danes opoldne so se v Neuköllnu začeli zopet novi boji. Policija je v Hermannstrasse vršila hišne preiskave, demonstranti pa so jo sprejeli s strelji. Več policijskih uradnikov je bilo težko ranjenih, in kakor na znamenje, so se po vsem okraju zopet začeli boji. Policija je bila hitro ojačena in oborožena ne samo z revolverji, temveč tudi s karabinkami in ročnimi granatami. Ves okraj je policija zaprla.

Nihče ne sme po cesti, slišati je samo streljanje, povelja in stokanje. Vedno bolj se kaže, da so komunisti boj sistematično organizirali. Policijo ovirajo z barikadami, da ne more prodirati z oklopnimi avtomobili, in streljajo nanjo izza dimnikov in strel.

Policijski predsednik je danes opoldne v ogroženem okraju proglasil nekako obsedno stanje. Od 9 zvečer do 4 zjutraj je prepovedan vsak promet, vsako postajanje na vratih in v veži, okna morajo biti ponoči zaprta in v prostorih ob cesti ne sme goreti nobena luč. Tudi podnevi ne sme nihče ostajati dalj časa, kakor je neobhodno potrebno. Več kot tri osebe se ne smejo sestajati. Vožnja s kolesi je prepovedana. Ob 9 zvečer morajo biti zaprte vse gostilne. Proglas policije izjavlja, da vsaka oseba, ki se ne bi pokorila prepovedi, riskira svoje življenje. Današnje streljanje je zahtevalo tudi več nedolžnih žrtv. Dve ženski, ki sta pospravljali balkon, sta bili ustreljeni. Ustreljen je bil tudi neki pasant, ki je šel čez cesto. Danes sta umrli dva ranjenca z dne 1. maja, tako se je število mrtvih 1. maja zvišalo na 11 oseb. Berlinsko vodstvo komunistične stranke pa hujska dalje, posebno na generalno stavko, ki pa dosedaj še nima velikega uspeha. Samo delavci v treh največjih tovarnah za cigarete so ustavili delo. Deloma stavkajo tudi delavci v čevljarstvih tovarnah.

Začetkom današnje seje nemškega državnega zbora so komunisti zopet poskušali demonstracijo. Komunistični poslanec Pieck je zahteval, da se takoj vrši razprava o predlogu, da se prepoved izhajanja »Rote Fahne« ukine, in zmerjal policijo z zločinci. Predlog pa je bil odklonjen. Komunisti so nekoliko časa delali hrup, potem pa je nastal mir.

Ameriški pevski zbor v Zagrebu

Zagreb, 3. maja. (Tel. »Slov.«) Ameriško pevsko društvo »Dayton Westminster Choe« je z dunajskim brzovlakom prispelo v Zagreb. Tu bo priredilo v prostorih zagrebškega velesejma koncert. Zbor je mešan. Njegovo potovanje financira ameriška bogataška Thalbot. Zagrebški župan dr. Skrkul je pozval prebivalstvo k sprejemu gostov. Zvečer je bilo pred kolodvorom nabito polno sveta, ki je došle prisrčno pozdravljali. Ameriške pevce je v imenu Zveze hrvatskih pevskih društev pozdravil zvezin načelnik g. Nikola Faller.

Belgrajske vesti

Belgrad, 3. maja. (Tel. »Slov.«) Danes je pravoslavni Belgrad praznoval pravoslavni veliki petek. Vse trgovine so bile zaprte in vse delo je počivalo. Večina ministrov je odšla iz Belgrada in se vrne šele po praznikih. Predsednik vlade bo prebil praznike v Vrnjački banji. Kraljev povratak iz Belja se pričakuje v ponedeljek zvečer.

Belgrad, 3. maja. (Tel. »Slov.«) Minister dr. Marinković se bo vrnil v Belgrad proti koncu meseca maja. Ne bo pa še prišel pred sestankom zunanjih ministrov male antante. Zastopal ga bo pri konferenci dr. Kumanudi, ki bo vodil konferenco.

Belgrad, 3. maja. (Tel. »Slov.«) Kmetijsko ministrstvo je izdalo statistiko o pridelkih v letu 1928. Pridelki so bili večji, nego v letu 1927, izvzemši koruzo in slive.

Belgrad, 3. maja. (Tel. »Slov.«) Belgrajska občina je zaključila ljudsko štetje za Belgrad. Moških je 126.315, ženskih 99.755, skupno 226.070 prebivalcev.

Bolgarska in Jugoslavija

Bivši bolgarski ministrski predsednik Malinov je objavil v sofijskem listu »Znamje« nekaj apel na Jugoslavijo, v katerem med drugim pravi:

»Brezuspešno ali celo nemogoče je tajiti činjenico, da je neijski mirovni dogovor sestavljen tako, da otežuje prijateljstvo med obema slovanskima narodoma — med Srbi in Bolgari. Nasprotno je ta dogovor ustvaril pogoje, pod katerimi je težko obnoviti tudi samo dobrososedne odnose. Vseeno pa jih moramo vpovstaviti. Ločita nas preteklost s svojimi vojnama in še bolj sedanost s svojim mirom: mir, ki je vsled kratkovidnosti gotovih srbskih faktorjev popravil bolgarsko zapadno mejo tako, da nam je vzel Caribrod in druga mesta ter vasi. Kljub temu moramo še z večjim povdarkom izjaviti, da hoče bolgarski narod po svoji večini živeti z Jugoslavijo v dobrem sosedstvu ter pričakuje od nje, da zgradi čez prepad, ki nas deli, vsaj solidne mostove, ko že ne more tega prepada izravnati. Če bi šla oficialna politika Jugoslavije in Bolgarske po tej poti, potem bi bila ona zgovoren dokaz, da so njuni upravitelji prežeti prepričanja, da pripada preteklost mrtvim in zgodovini in da mora biti za voditelje obeh narodov merodajno samo vprašanje dobrih odnosov v bodočnosti.«

Na ta apel odgovarja »Politika« z izjavo, ki jo je smatrati kot pravi izraz srbskega mišljenja in ki je zato zelo uvaževanja vredna. »Politika« pravi:

»G. Malinov je bil predsednik vlade, ki je zamenjala vladu g. Radoslavova in ki je nadaljevala vojno, ko smo vsi pričakovali, da bo zaprosila mir. Nadaljevala je vojno in jo izgubila ter prepustila g. Stambolijskemu, da reši, kar se je dalo rešiti.«

Ce bi gospoda Radoslavov in Malinov dobila vojno, potem bi bila Srbija razdeljena natančno po črti, po kateri so jo zasedli Avstrijci in Bolgari in ki je bila določena po dogovoru med Avstro-Ogrsko in Bolgarsko. Srbije sploh ne bi več bilo, kaj šele kakšnih reklamacij zaradi obmejnega mesta in nekaj obmejnih vasi! Zelo neverjetno pa, da bi g. Malinov, če bi se vojna drugače končala, delal danes za obnovitev Srbije v mejah, kakršne je imela pred veliko vojno.

A ne samo to. Domovina g. Malinova je bila obvarovana od tuje invazije in okupacije, dočim je naša to nesrečo doživela in jo predrago plačala, da bi se mogla sedaj odreči tudi reparacijam iz mirovnih pogodb, kakor to zahteva g. Malinov, da se odreče tudi mejnih korektur. Zelo težko je verjeti, da bi se g. Malinov odrekel tem reparacijam, če bi bile uloge v Nemčiji obrnjene. V tem, kakor tudi v vseh drugih vprašanjih, se je treba vedno zamisliti v položaj drugega, da se najdejo dejanske možnosti sporazuma...

Zato pa, ker je upravičeno mnenje, da g. Malinov, ki je nadaljeval vojno do končnega poraza, ne bi storil to, kar od nas zahteva, zato tudi mi ne moremo sprejeti njegovega sklepa: da pripada preteklost mrtvim in zgodovini in da se treba pobrigati, da bo bodočnost boljša. Mi se moramo iz preteklosti učiti in je ne smemo brez nevarnosti pozabiti.

Zaupanje v mir na Balkanu je vlivalo samo pok. Stambolijski in njegova stranka in maksimum, ki ga more dobiti Bolgarska v stvarnih pogajanjih z nami, je očitno samo ta, na katerega bi mogli danes s sigurnostjo računati tovariši pok. Stambolijskega in nihče drugi, a tudi g. Malinov ne! Ker samo ti, ki so bili proti vojni z nami, imajo pravico, da jim popolnoma verujemo in da jim zaupamo tudi takrat, kadar zahtevajo, da se krvava preteklost in grda sedanjost za večne čase pozabita. Na te plemenite besede g. Malinov ni imel pravice.

Odgovor »Politike« je jasen in tudi utemeljen, vprašanje pa je, če bo g. Malinov kljub svojemu iniciativnemu apelu hotel »stališče drugega« razumeti in ga uvaževati. Ali v tem je pogoj vsega in brez tega je tudi vsak trajen sporazum nemogoč.

Francoski glasovi v reparacijski konferenci

Pariz, 3. maja. (Tel. »Slov.«) »Petit Parisien« poroča, da naj se točno določi samo del bodočih nemških plačil, in sicer oni del, ki je določen za takojšnjo mobilizacijo. Ostanek pa ostane provizoričen, ker je deloma brez transfernega varstva, deloma pa naj tvorijo dobiček bodoče reparacijske banke. Kakor javlja »Matin«, znaša del bodočih nemških plačil, ki se more mobilizirati, približno 13 milijard. V ostalem bi se Nemčija sama obvezala, pokriti medzvezniške dolgeve. Na to strokovnjaki ne bi določili natančne višine anuitet za 37 letno obdobje, temveč določili samo anuitete za prvih deset do dvanajst let. Od tedaj dalje pa bi čisti dobiček spopolnjevala reparacijska banka. Razen tega upajo, da se bo do takrat dosegla revizija dolgov z Ameriko. »Journal« poroča, da se bodo anuitete začele z 1.75 milijarde, ki bi se vsako leto zvišale za 25 milijonov in v desetih letih dosegle 2 milijardi. Zadnja letna plačila od 37. do 58. leta bi se izrecno jemala iz čistega dobička reparacijske banke. »Matin« izjavlja, da so o načelu rešitve prišli do sporazuma. Sporno je samo še vprašanje o številni določitvi anuitet.

Dunajska vremenska napoved: Različno oblačno, morda nevihte.

Kaj je novega

Koledar

Sobota, 4. aprila: Florijan, Antonija, Monika.

Minister dr. Korošec v Mariboru

Maribor, 3. maja.

Danes dopoldne ob pol 10 je prispel v Maribor prometni minister dr. Anton Korošec.

Na kolodvoru so ga pričakovali veliki župan dr. Schaubach, oblašni komisar dr. Leskovar, mestni župan dr. Juvan in policijski nadsvetnik Kerševan. Nato se je g. minister dr. Korošec odpeljal na veliko županstvo. Spotoma se je oglašil v Dijaškem semenišču.

V teku popoldneva je odpotoval v spremstvu velikega župana dr. Schaubacha ter ministra v pokoju Ivana Vesenjaka v svoj rojstni kraj v Biserjane pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Proti večeru se je vrnil v Maribor ter prenočil v Dijaškem semenišču.

Jutri se g. minister odpelje v Ljubljano, kjer ostane preko nedelje.

Za tranzitni promet z Madjarsko

Murska Sobota, 2. maja.

S posebno vlogo na gosp. dr. Korošca, ministra za promet so se obrnile občine Šalovci, Veliki Dolenci, Budinci, Hodoš in Mali Dolenci, da se v gospodarskem interesu tukajšnjega prebivalstva otvori železniški promet preko Hodoša na Szombathely. Mnogo občanov omenjenih občin ima onstran državne meje na Madjarskem svoja zemljišča in svoje premoženje, kar samo na ta način lahko uspešno obdeluje in plodono izkorišča, ako tudi lahko vsak čas in po najkrajši progi pride do njih. Omenjene goriške občine so skoro brez vsake zveze tako z našo domovino, tem manj pa še z inozemstvom vsled izredno slabih prometnih zvez na vse strani. Zato ne morejo ljudje po teh krajih svojih pridelkov in živine tako prodati, kakor bi jih lahko, ako bi bile zveze vsaj nekoliko bolj udobne. Niso kraji tu gori na skrajnem severu naše države tako revni, ali prilike, zlasti odrezanost od sveta, jih spravlja na beraško palico.

Žalosten 1. maj v Slov. Krajinu

Štrahna toča.

Murska Sobota, 2. maja.

Komaj je naš kmet dobro zastavil z delom na polju, že ga je doletela huda ura. Človek bi skoraj rekel, da smo v Slovenski Krajinu že vajeni toče, saj ni leta, da ne bi huje ali manje potolkla naših polj. Kar je bilo v preteklem letu, prekaša vsak naš spomin. In sedaj letos že spel. S prvim majem se je začelo. Čez dan je močno vleklo soparni jugozapadnik in podil težke sive megle nad našo ravanjo. Visoko gori v zraku je bilo opaziti, kako mu skuša kljubovati sever. Zvečer malo po šestih uri pa se je stemnilo in s plašnim pogledom je vsak čakal, kdaj se bo vsulo. Vetrovi so se bili med seboj in ognjene strele so se križale. Okrog tri četrt na 7. uro pa se je usula suha, kot drobna jabolka debela toča, ki je zbila v tla vse, na kar je padla. Vse mlado zelenje je šlo. Zlasti hudo so prizadete mlade setve in vrtovi. Dobro je, da drugi sadeži še niso pogrnili iz zemlje. Po kakih 10 minutah pa se je vili močan dež, pozno ponoči pa se je zjasnilo, iz zemlje pa puhti sopara, ker je toča močno razhladila ozračje. Najhuje so prizadeti spodnji kraji v soboški okolici. Samo kmet ve, kako bridki so taki trenutki, ko v nekaj minutah ubije vse upanje!

Mestno kopališče na Savi

Ježica, 3. maja.

Čudna so pota, ki jih hodi zadeva tega kopališča. Ugibajo na vse strani, kje bi kopališče postavili, postavljajo pogoje in ceno za svet — kmetje pa imajo spet svoj prav in sveta ne marajo, dati kar tako, za vsako ceno. Včeraj se je spet iz Ljubljane pripeljala komisija, ki naj bi določeno ugotovila in izmerila prostor ter se končno veljavno pogodila s posestniki glede odkupa sveta. Prejšnji načrt kopališča se je nekoliko spremenil. Celo stavbo so v načrtu pomaknili za nekaj metrov proti mostu, smer dohoda v Savo pa so spremenili iz prejšnje poševne v povsem ravno linijo. Na ta način bi mesto potrebovalo manj sveta od posestnikov, ker bi ob sami obali Save kupili le 6 metrov sveta v širino. Pojavila pa se je težava, ki obstoji v tem, da zahtevajo dotičniki odkup vsega sveta, kar ga je zarisanega v mapi, torej tudi tistega, ki ga je že odnesla Sava. Posestniki pravijo, da nima smisla, da bi za tisti svet še nadalje oni plačevali davek; naj zato mesto kupi ves svet, potlej naj se pa pobriga, da ga eventualno izbrišejo iz zemljiške knjige. Tudi za ceno se nikakor ne morejo zediniti. Mesto nudi premalo, kmetje zahtevajo nemara res nekoliko preveč — toda ob dobri volji bi se dosegel sporazum. K ogledu je bil povabljen tudi občinski svetovalec g. Ahlin, ki je kot poznavalec razmer hotel doseči sporazum — in sicer ne v škodo mestne občine. In vendar je bil g. Ahlin zavrnjen od nekega gospoda: »Nič ne rabimo mešetarjev...!« Naravno, da se je g. Ahlin takoj odstranil, ker ni imel nobenega interesa, posegati v stvar in bi se sploh ne spuščal vanjo, če bi ga mesto ne bilo povabilo. Do sporazuma tedaj ni prišlo. Usoda kopališča je trenutno še negotova.

Slavnost ob Boh. jezeru

Bohinj, 3. maja.

Stojimo pred letoviško sezono; v tem znamenju hite posamezniki s pripravami. Bohinjsko jezero kliče in vabi... V solnčnih jutrih, ko se kopljejo po vodni gladini prvi žarki vzhajajočega solnca; ko se rišejo po jezeru sence obrobni gorskih vrhov; ko se iz gozdnih samot oglasi prijetno drobeča pesem zgodnjega ptičjega pevca — vse to je zaamenje pomladi: zopet vabi in kliče samotni, romantični Bohinj!

Vodstvo hotela sv. Duh ob Bohinjskem jezeru je letos prevzel podjetni g. Ham, ki je nameraval hotel slovesno otvoriti v nedeljo, 5. maja. Radi neugodnih vremenskih in drugih razmer pa je ta otvoritev preložena na 11. in 12. maja. Tedaj bo zaživel Bohinj in jezero in sv. Duh. Spored slovesne otvoritve je zamišljen takole:

11. maja, t. j. v soboto zvečer bo ob pol devetih koncert kvarteta »Ljubljane«. Pevci bodo zapeli nekaj slovenskih narodnih in umetnih pesmi. Medtem bodo na jezeru prižgali kres ter izvedli umetno razsvetljavo z raketami. Drugi dan, v nedeljo 12. maja bo ob pol 11. dop. slovesna sv. maša v idilični cerkvi pri sv. Duhu. Pri sv. maši igra celokupna godba jeseniškega prosvetnega društva, ki bo potem čez dan tudi koncertirala pred hotelom. Obenem bo vmes pel kvartet »Ljubljane« pod vodstvom pevovodje dr. Dolinarja.

Za to izredno slavlje vlada med prijatelji Bohinja precejšnje zanimanje in je zato pričakovati v nedeljo 12. maja velikega obiska. —ov.

Za regulacijo Savinje

Celje, 2. maja.

Pereče vprašanje regulacije Savinje je bilo zopet predmet razgovora, ki se je vršil prošli ponedeljek ob 10 dopoldne v posvetovalnici celjskega mestnega magistrata pod predsedstvom oblastnega komisarja g. dr. Leskovarja. Slo je to pot za to, kako bi se zagotovila sredstva za izvršitev minimalnega regulacijskega načrta t. j. regulacije Savinje in pritokov v Celju in bližnji celjski okolici. Po proračunu je za izvedbo teh del potrebnih nekaj preko 10 milijonov dinarjev. Sestanka so se udeležili gg. dr. Josip Hubad, celjski okrajni glavar, Miloš Levstik, gerent celjskega okrajnega zastopa, mestni župan dr. Al. Gorican z obč. svet. dr. Vrečkom in Brinarjem ter mestnim inženjerjem Pristovškom kot predstavniki celjske mestne občine, župan Al. Mihelič in podžupan Vinko Kukovec kot predstavnika celjske okoliške občine in zastopniki občin Teharje, Škofjvas in Petrovče. Po izčrpnih in zelo živahnih debat, ki so se je udeležili vsi navzoči, je bilo ugotovljeno, da so na razpolago sledeča sredstva v sledeči višini: mariborska oblast da 4 milijone, celjska mestna občina 3 in pol milijona, celjski okrajni zastop 1 in pol milijona in celjska okoliška občina 700.000 Din. Manjkajoči znesek po ca. 500.000 Din so dolžne prispevati občine Teharje, Petrovče in Škofjvas. Zastopniki teh občin niso mogli podati nobenih obveznih izjav, odn. so spočetka kratkomočno odklonili vsako finančno sodelovanje. Ko jim je okr. glavar raztolmačil celo vprašanje in jih opozoril, da bi ev. oblast lahko tudi prisilnim potom zagotovila regulaciji prispevke s strani interesentov, je bilo dogovorjeno, da se bodo vršile v vseh prizadetih občinah občinske seje, na katerih bo o vprašanju referiral gerent okrajnega zastopa gosp. Levstik, nakar morajo občine do 15. maja izročiti oblastnemu komisarju obvezne izjave o prispevanju. Zeleti bi bilo, da vendar še enkrat prevlada uvidnost v tej pereči stvari. Regulacija Savinje je naravnost usodnega pomena za Celje in bližnjo celjsko okolico. — Vsa pripravljala dela bodo trajala še nekako 2 meseca, nakar se bode pričelo z regulacijskimi deli, ki bodo trajala kaka tri leta. Dela, ki se še sedaj vršijo ob kolenu Savinje, vrši državni hidrotehnični oddelek celjskega glavarstva na račun od države prispevanih 400.000 dinarjev in imajo s celotnim projektom skupno le to, da se regulacija vrši po enotnem načrtu.

15 fantov v verigah

Kaj vse pijača stri.

Brezice, 1. maja.

Nenavaden prizor se je nudil v tork popoldne gledalcem. Dva orožnika sta gnala 15 fantov uklenjenih po dva in dva, odnosno po tri in vse skupaj privezane na eno verigo po cesti na sodnijo. S seboj so morali nositi fantje tudi gorjace in kolo, s katerimi so se preteklo nedeljo v Zdolah med seboj stegli. Pred tepežem so se seveda napili za korajžo. Na čelo potisnjeni klubuki pa so sedaj le kazali, da je bilo fante sram...

Hidro-prijetno-brez bolečine

ČISTI - OSVEŽUJE
ZELODEC IN CREVA
OTROKOM IN ODRASLIM PRASEK

„MAGNA“

Odrasli eno veliko, otroci malo žlico v vodi ali mleku
V lekarnah in drogerijah 1 zavoja navodilom Din 4—

Vaše srce

potrebuje...

kot organ, za življenje neobhodno potreben, predvsem obzira. Delati mora neprestano noč in dan. Razburjanje in vznemirjanje vsled uživanja kave s kofeinom škoduje srcu in s tem celemu organizmu.

Vi se mogoče obotavljate plačati označeno ceno za »Kavo Hag brez kofeina«. Po krivici! Kava Hag ni nikakor draga. Pomislite samo: to je zajamčeno neškodljiva zrnata kava, torej za Vaše zdravje neprecenljive vrednosti. Kavo Hag oije lahko vsak radi nje-nega prijetnega okusa, še več na radi njene izvrstne kakovosti. Prepričajte se sami s poskušnjo, da je kava Hag pravi blažoslov za človeštvo....

Dobite jo v vseh dobrih trgovinah. V kraju, kjer se še ne dobiva, pošlje vsako množino franco po običajni ceni.

Kava Hag d. d. Martičeva 14 b. Zagreb.

Vzorec prejmete po pošiljavi Din 1.50 v znakah in priloženega oglasa S.

KAVA HAG VARUJE SRCE in ŽIVCE

Neznan dobrotnik

Ljubljana, 3. maja.

Te dni se je oglašil v socialnem uradu na ljubljanskem magistratu redek gost. V ravnateljevo pisarno je stopil pol meščansko oblečen gospod, kakih 50 let star, čigar vedenje in zunanost sta na prvi pogled vzbujala vtis, da ni Ljubljančan, ampak da je prišel odnekod z dežele.

»Želel bi, da bi mi dali nekoliko naslovov najrevnejših ljubljanskih družin, najrajši takih, ki imajo veliko otrok.«

»Čemu vam bodo ti naslovi?«

»Rad bi obdaroval par najpotrebnejših družin.«

Ravnatelj, h kateremu prihajajo dnevno najrazličnejši ljudje po podporo, je bil nekoliko iznenaden radi nenavadne želje neznanega moža, na katerem pa zopet ni bilo opaziti kakih sumljivih namenov. S tujčevega obraza sta odsevali dobrosrčnost in močasta odkritosrčnost.

»Dam vam naslove, gospod, toda prosil bi za vaše ime.«

»Ne zamerite, gospod ravnatelj, vendar vam imena ne morem povedati, ker ne želim, da bi me smatrali za Bog ve kakšnega dobrotnika revežev.«

»Če je tako, potem seveda dobite naslove tudi brez tega,« je odvrnil ravnatelj in napisal neznanu nekoliko naslovov najrevnejših ljubljanskih družin. Mož se je zahvalil, se poslovil in šel. Prej pa so mu morali natančno razložiti, kod mora iti, da bo našel stanovanja označenih siromakov.

Par dni nato je pripovedovala v socialnem uradu vdova S. iz Glinške ulice, da jo je obiskal neznan gospod in se zanimal za njene družinske razmere.

»Koliko otrok imate?«

»Sedem,« sem povedala.

»Kaj je bil vaš mož? Cul sem namreč, da ste vdova.«

»Pekovski pomočnik je bil; pred 4 leti je umrl.«

»Imate vse otroke še doma?«

»Vse, razen starejše hčerke, ki dela v tovarni.«

»Od česa živite?«

»Od zaslužka hčerkinega in podpor, ki nam jih daje magistrat in dobri ljudje.«

»Revčki,« je rekel in prišel božati ter milovati otroke, ki so strmeli vanj. Nato je potegnil listnico iz žepa in mi dal dvesto dinarjev.

»Za prvo silo,« je rekel in pristavil: »Se bom kmalu zopet oglašil.«

»Kdo pa ste, gospod, da se vam zahvalim?« sem vsa ginjena vprašala.

»Tam od Železnikov sem doma. Ime je postranska stvar.« In ni hotel povedati, kako se piše.

Nekoliko dni pozneje je zopet prišel, malo poselel, božal otroke, jih obdaroval s sladčicami, meni pa pustil 240 Din in nekaj prekašenih klobas. Srčno rada bi zvedela ime tega dobrotnika. Morda bi ga zvedela pri vas, ker je rekel, da ste mu dali moj naslov?«

»Dali smo mu vaš naslov, a on nam ni povedal svojega. Očividno je blagi mož nameraval vam pomagati v bedi, ne sebi do tega, da bi z dobrotami razglasil svoje ime. Kdorkoli je, bodite mu hvaležni vi in vaši otroci.«

Osebnosti

★ Novi šef ljubljanske borze dela. Za novega šefa ljubljanske borze dela je postavljen g. France Žužek, uradnik borze dela, ki je po smrti pok. Stefana Lehpa-merja začasno vodil posle tega urada.

★ Iz vojaške službe. V čin administrativnega podporočnika ekonomske stroke so napredovali gojenci administrativne šole naredniki: Vajman Rudolf, Nagod Jožef, Burkelj Tomislav, Petrič Karel, Dorčič Ivan, Ramšak Valter, Šadek Bogomil, Prohaska Karel, Martinis Franjo, Rafaeli Ivan, Nemet Franjo, Josip Ižep, Nadalič Josip, Vajbel Josip, Paleček Karel, Kšivanek Alfred Sibec Viljem, Rančič Ivan, Megla Franjo, Kondrič Milan.

★ S pošte. Za pogodbeno poštarje so nastavljeni: Joško Kert v Dravogradu, Vladimir Zupan-

čič v Višnji gori, Ivo Lužar v Sent Vidu pri Stični, Frančiška Novakova v Vidmu (Dobrepolje), Marija Turkova v Lukovici, K. Boh v Misljah, Anica Dolenškova, bivša pb. ur. II-4, v Loki pri Zidanem mostu, Hermina Jezernikova pri Sv. Pavlu blizu Prebolda, Angela Pirčeva v Gorjah pri Bledu, Albina Magovčeva na Pljuški gori, Anica Dobravčeva v Krmelju, Frančiška Simončičeva v Stični, Jožica Ludvikova v Strnišcu, Marija Werboljčeva v Polzeli, Iv. Marovič v Ljubnem, Stanislava Pulkova v Ivanjkovič, Valerija Hrenova v Veliki Nedelji, Anica Čebularjeva v Račjem, Angela Vardjanova v Semiču, Albina Arkova v Borovnici, Pavla Piskova v Kozjem, E. Šrofi v Cerkljem ob Krki, Aleksander Lavrič v Novi vasi pri Rakeku, Marija Kalanova v Gornji vasi, Jožica Horjakova v Podplatu, M. Konjedič pri Zgornji Sv. Kungoti, Marija Udvančeva v Sent Jerneju, Ivanka Staretova v Smartnem pri Litiji, Antonija Černetova v Železnikih, Karel Podjed v Vidmu pri Krškem, V. Ojinger v Juršineh, Janez Jamšek v Moravčah, Roza Hočevarjeva pri Sv. Lovrencu na Pohorju, Ivanka Arkotova v Loškem potoku in Alojzija Perkova v Toplicah pri Novem mestu. — Poroke: Služ. 2. skup. Anton Šulc na mariborski kolodvorski pošti je vzel za ženo Matildo Kramarjevo. — Prestanek službe: Služ. 2. skupine Vincenc Prevalnig v Celju in Joško Fižolin pri 35. t. teh. odseku sta bila reducirana, dnevn. J. Višner na Jesenicah na Gorenji in Peter Hauptman na poštnem ravnateljstvu, sta odpovedala pošto službo. — Upokojitev: zvanica. 1. skupine Anton Ravnihar na ljubljanski glavni pošti je upokojen. — Za vodstvo pogodbenih pošt so napravili izkušnjo: Mirko Konjedič, Olga Mla-karjeva, Stana Burdianova, Ljuba Baudkova, Roza Erzenova, Stefanija Jakanova, Anica Zaviška, Roza Frangeševa in Ivan Marovič.

Ostale vesti

★ Zahvale Nj. Vel. kralju. Poleg že navedenih občin, ki so brzojavno izrazile Nj. Vel. kralju udanost in zahvalo za prevzem protektorata nad našo univerzo, sta poslala zahvalni brzojavki še župan Lipan v imenu trga Mengša in župan Burger v imenu občine Smlednik. Udannostno in zahvalno brzojavko je poslalo tudi Udruženje jugo-slovanskega učiteljstva, poverjenišvo v Ljubljani.

★ Smrtina kosa. S Koroškega se nam poroča: Dne 24. aprila t. l. je v Slatnah pri Podroščici pri svojem vnuku trgovcu umrla častitljiva žena gospa Katarina Treiber, mati č. g. župnika Franca Treiberja v Smilčevu pri Slovenjgradu, v izredno visoki starosti 91 let. Blaga pokojnica je bila, kakor je v nagrobnem govoru njen sin župnik poudarjal, vzor naših mater trpkih, celo njeno dolgo življenje je bilo posvečeno le dobroti družine. Dasi so bile družinske gospodarske razmere težavne, je imela rajnka mati to zadoščenje, da so vsi njeni štirje otroci mogli študirati. Najstarejši sin, zdaj v pokolu in posestnik na domu, je bil skozi 42 let učitelj na Koroškem, drugi sin je župnik, tretji sin vojaški zdravnik, je bil do konca svetovne vojne sanitetni pristaniški šef za celo dalmatinsko obrežje v Boki Kotorski, edina hči je bila učiteljica, zdaj pa je soproga višjega železniškega uradnika v Celovcu. Truplo pokojne matere je bilo prepeljano v domačo župnijo Sv. Lenart pri sedmih studenih in tam pokopano pri podružnični cerkvi v Podturji. Pogreba se je udeležilo gasilno društvo z godbo in obilo ljudstva. Prebogi materi bodi ohranjen blag spomin, pokoj njeni duši!

★ Prošnja vsem župnijskim uradom v izvantinski škofiji. Zveza slovenskih vojakov iz svetovne vojne prosi vse župne urade, da bi v nedeljo, dne 5. t. m. s prižnice oznanili, da se vrši na praznik Vnebohoda, dne 9. maja, ob 10 dopoldne v Marijini cerkvi v Petrovčah pokrajinsko zborovanje, ter žalna slavnost za vse padle vojske Lavantince s sv. mašo, pridigo in slovesno libero. Žalne slavnosti se naj udeležijo vsi bivši vojski, društva, vojne vdove in sirote, invalidi itd. Polovična vojna je zaprosena, izkaznice se bodo dobile v Petrovčah. Vsak udeleženec naj kupi cel listek ter ga shrani, ker velja za brezplačni povratek nazaj. Naj pridejo vsi, da se pri Mariji v Petrovčah zahvalijo za srečno vrnitev in prestano svetovno vojno. — Pododbor za Mariborsko oblast ZSV.

★ Nabori v letu 1929. V območju komande ljubljanskega vojnega okrožja se vrše letošnji nabori kakor sledi: V Ljubljani za nabornike okrajnega glavarstva Ljubljane izvzemši one, ki pridejo na Vrhniko: na dan 15., 16., 17., 18., 21., 22., 23., 24. in 26. maja. — V Ljubljani za nabornike mestnega magistrata dne 25., 26., 27., 28.

Danes v soboto 4. maja otvoritev invalidskega kina

LJUBLJANSKI DVOR

Največji, najlepši in najcenejši kino v Ljubljani.
Predstave ob 4, 6¼, 7½ in 9. Ne zamudite, pridite vsil
INVALIDSKI KINO »LJUBLJANSKI DVOR«

in 29. maja. — v Novem mestu dne 31. maja, t. 3. 4. in 5. junija. — v Trebnjem 6. junija. — v Žužemberku 7. in 8. junija. — v Kočevju 10. 11. 12. in 13. junija. — v Sodražici 14. in 15. junija. — v Velikih Laščah 17. in 18. junija. — v Ložu 19. in 20. junija. — v Cerklji 21. in 22. junija. — v Logatcu 24. in 25. junija. — na Vrhniki 26. in 27. junija. — v Lukovici 29. junija in 1. julija. — v Kamniku 2. 3. 4. 5. 6. in 8. julija. — v Kranju 9. 10. 11. 12. 13. in 15. julija. — na Jesenicah 16. 17. 18. in 19. julija. — v Radovljici 20. 22. in 23. julija. — v Škofji Loki 24. 25. 26. in 27. julija.

★ Požar pri Škofji Loki. V četrtek 2. maja okrog poldne je nenadoma pričelo goreti pri posestniku Tajnetu v Vincarih. Gorela je hiša in hlev; živino in orodje so rešili. Posestnik je bil le neznatno zavarovan. Pravijo, da so se vnele saje, ko so zdolaj na ognjišču kuhali kosilo. Ogenj se je nato iz dimnika razširil na slamnato streho, ki je bila koj vsa v plamenih. V nevarnosti so bile še okoliške stavbe, pa se je k sreči tistikrat vsul hud naliv, ki je požar pogasil. Prihiti so seveda tudi gasilci iz obel Lok.

★ Poučno potovanje v Barcelono priredi »Putnike«, Novi Sad, od 28. junija do 12. julia t. l. Podrobnejše informacije se dobe pri »Putniku« v Ljubljani, Dunajska cesta 1.

★ Stražnik ustavljal kraljev avtomobil. Dne 1. maja se je peljal Nj. Vel. kralj v avtomobilu skozi Novi Sad. Na nekem mestu pa je ustavljal avtomobil neki stražnik, ker ni vedel, da se vozi v avtomobilu kralj, in je energično pozval soferja, da mora voziti po drugi strani mostu. Kralj se je naglil iz avtomobila in smehljaje dejal: »Nas boste pa vendar pustili skozi.« — »Naj bo zaenkrat, izjemoma vas pustim,« je odgovoril stražnik. Ko je pozneje zvedel, kdo je bil »general«, ki se je vozil v avtomobilu, je lepo prosil svoje predstojnike, naj mu ne štejejo njegove stroge službenosti v zlo.

★ Na kolodvoru povila otroka. V četrtek zjutraj je dopotovala z vlakom s Sušaka v Zagreb neka ženska in pred kolodvorom povila zdravega dečka. Mater in dete so prepeljali v porodnišnico.

★ Samoumor Slovenca v Osijeku. V četrtek popoldne je na Zrinjevcu v Osijeku na neki klopi popil Franc Ahčan, 22 letni trgovski potnik iz Ljubljane, večjo količino lizola in v strašnih mukah v nekoliko minutah umrl. V pisnu, ki ga je zapustil, navaja, da je šel radi slabega zaslužka v smrt in prosi, naj o tem obvesti njegovega šefa v Ljubljani.

★ Conan Doyle: Izgubljeni svet. Roman. Ljudska knjižnica, 31. zvezek. Ljubljana, 1929. Založila Jugoslovanska knjigarna. Strani 253. Cena broš. knjigi Din 24, v celo platno vezani Din 32. — Conan Doylejeve povesti, detektivske zgodbe in romane pozna ves svet in prevajajo jih vsi narodi, saj je malo pisateljev v svetovni književnosti, ki bi znali že na prvih straneh vzbuditi tako živo zanimanje in razvijati nato zgodbo tako napeto, kakor ravno ta znameniti Anglež. Slovenci ga imamo prevedenega že precej in tudi bravci naše »Ljudske knjižnice« se ga gotovo že spominjajo po »Znamenju štirihe«, vendar najde vsak nov prevod takoj najširši krog interesentov v vseh slojih. Prav posebno zanimanje bo gotovo vzbudilo še zlasti to delo, ki nas vodi v svet, slovenski književnosti doslej še nepoznan, a zato tembolj zanimiv. Opisuje nam znanstveno potovanje prof.

★ Pri slabi prebavi, pomanjkanju krvi, shujšanju, bledici, obolenih žlezah, kožnih izpuščajih, tvorih urejuje naravna »Franz-Josef« grenčica izborna tako važno delovanje prebavi. Odlični svetovni zdravniki so se prepričali, da »Franz-Josef« vodo celo najnežnejši otroci lahko preneso. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Georges:

Lepota jezika

V zadnjem času se je v znanem slovenskem dnevniku srečno končala dolga polemika o pisavi l-a v raznih končnicah, zlasti pa izgovarjavi takozvanega trdega l-a pred soglasniki in na koncu tvornopreteklega deležnika. Nekateri so ta spor imenovali črkarsko pravdo, drugi glasoslovno, tretji zopet drugače, ampak na vse zadnje je vseeno, kako se temu prepripravi, kajti »besedo so imeli čitatelji« in ti so to priložnost pošteno izrabili in najsi o stvari kaj razumejo ali ne.

Spor ni nov. Skoraj natanko pred tridesetimi leti, ko je bil izdal Levec svoj Slovenski pravopis, se je bil začel isti boj, ki se je istotako končal s porazom elovcev. Kaj drugega tudi ni bilo pričakovati.

Zanimivo pa je, kako in s kakšnimi dokazi so podpirali elovci svojo nevednost.

Kdo ne pozna tiste zabavne povesti o Ribničanu, ki je iz neke potrebe stopil z eno nogo na konja, z drugo pa na plot in se je pri tem opravičil domislil, kaj bi bilo, če bi kdo rekel »hi«. Zmerom sem mislil, da je ta dovtip samo ribniški, pa ga imajo tudi Angleži in je torej takorekč svetoven. Toda povest o »postriznem« in »pokošenem« in tisti slovenski dokazi, ki jih omenja Milčinski v svoji humoreski »Uradni jezik«, utegnejo biti pristno naši. To se je zlasti pokazalo v tej polemiki, ker prav za prav ni šlo za nič drugega kakor za »postrizeno« in »pokošeno«. Čim bolj so dokazovali filologi, ki so nota bene nastopili vsi s svojimi praviimi imeni, dočim so elovci ostali vsi anonimni, da se ta trdi »l« izgovarja sedaj kot »u« ali »w«, tembolj so trdili elovci, da je tisti »l«, ki ga oni izgovarjajo na konci tvornopreteklega deležnika — (ruski (!) »l«).

V tem boju, oziroma mesarskem klanju sta se posebno odlikovala po svoji »učenosti« in

Challengerja in tovarišev v srce Južne Amerike, v področje gornjega toka Amazonke, kjer preiskujejo sredi neizmernih pragozdov ozemlje, na katerem žive še prazgodovinske pošasti. Že potovanje samo je popisano velezanimivo, a bivanje v kraljestvu prazgodovinskih nestvorov je risano z uprav neverjetno domišljijo, živahnostjo in barvitostjo. Sredi veleromantičnih doživljajev, čudovitih naključij, smrtnih nevarnosti in nečloveških naporov ter »junaštev« vstaja pred bravcem prazgodovinski svet s svojim živalstvom in rastlinstvom, kakor si ga predstavlja duhoviti pisatelj. Strašni dinosavri in pterodaktili, ogromne povodne kače in slične pošasti, hudobne človeške opice in jamski ljudje, vse to se vrsti kakor v filmu pred strmečim bravcem, ki knjige pač ne bo odložil, dokler ne obrne zadnje strani. Ker je tudi prevod gladek in domač, ni prav nobenega dvoma, da bo seglo po tem velezanimivem romanu staro in mlado po mestih in po deželi. Trpežna in lična oprema ter nizka cena sta uveljavi »Ljudsko knjižnico« že itak v vse plasti našega naroda.

★ Konfekcija za moške s strojnimi obratovi. Z ozirom na poročilo berlinskih listov z dne 25. aprila, da so nekatere nemške konfekcijske tovarne mesto ročnega dela uvedle strojni obrat na tekoči konopec, da Stettin po tej novi uredbi izdela tedensko že okoli 3—4000 oblek in da ta novi sistem omogoča znatno nižjo ceno, a bolj-šo kakovost izdelka, smo prejeli od tekstilne industrije d. d. v Varaždinu naslednje pojasnilo: Tivar (oddelek konfekcije) izdeluje tukaj že nad tri leta moško konfekcijo s stroji na tekočem konopcu po ameriškem vzorcu. Na ta način se je posrečilo tvornici Tivar določiti ceno moški konfekcije nižje, kot je v celi Evropi, in dognano je, da so moške obleke izdelka Tivar v istini najcenejše v celi Evropi. Tovarna Tivar prodaja svoje izdelke naravnost trgovcem z oblekami brez posredovanja prekupčevalcev in na vsaki Tivar obleki je na ovratniku nameščena vinjeta proizvajalca, vrhu tega je prodajna cena obleke ali plašča že naprej označena na vinjeti, da je vsak odjemalec siguran, da mu prodajalec ni zaračunal višje cene, ampak se je zadovoljil z onim malim popustom, ki ga mu prizna tovarna Tivar. 4790

★ D r a g i m o j! Nikar se ne jezi, ako si premočen! Naš vremenski vsevedež ti pove vreme za 18 do 24 ur naprej. Naroči ga takoj, pa boš vedel, ali je treba dežnik vzeti seboj! Obenem dodamo eno izmed sledečih že v tisočih razširjenih knjig: Dinamit in antindinamit, Sadjarčki, Pozdrav iz domovine, Prijateljčki v ugankah, Palček Potep, Boj in zmaga, Pojste, Prepevajte, Fantič in Slovensko dekle. Brezalkoholna produkcija, Ljubljana št. 10.

Nedelja, 5. maja, Stadion, Dunajska cesta
Veliko skakanje koni čez zapreke

(Concours hippique)

Prvovrstna prireditev. Godba. Krasni konji

Začetek ob 3 popoldne

Stojšča: 4 in 8 Din — Sedež: 20 Din

KOLO JAHACEV IN VOZACEV

„SALONIT“
cementno azbestni škrlj

je najboljši material za pokrivanje zgradb

Ljubljana

Nočna služba lekarn.

Nočno službo bodo opravljale lekarne: Bahovec na Kongresnem trgu, Ustar na Sv. Petra cesti in Hočevar v Šiški.

Češkoslovaško odlikovanje gospodu Josipu Turku. Predsednik Češkoslovaške republike gospod T. G. Masaryk je podelil visoko odlikovanje občinskemu svetniku g. Josipu Turku. To odlikovanje mu bo izročil g. konzul češkoslovaške republike danes ob 11 dopoldne v mestni dvorani.

Počitniške kolonije mestne občine Ljubljanske. Mestna občina bo letos priredila počitniške kolonije na Gorenjskem in ob morju. Pravico do sprejema imajo šolobvezni v Ljubljano pristojni otroci do 14. leta starosti. Prošnje je vlagati na mladinski oddelek socialno političnega urada mestnega magistrata do 25. maja. V prošnji je navesti: ime in priimek otroka in rojstne podatke, ime staršev in njihov poklic, pristojnost, socialne razmere in število otrok, katero šolo obiskujejo in koliko so pripravljeni starši prispevati k stroškom letovanja. Na prošnje, ki so pozneje vložene, se ne bo oziralo.

Zanimiva svetovna potnika. V našem uredništvu se je sredi zglasila gospa Anastazija Gedinimienie iz Kovna v Litvi. Pogumna gospa se je napotila s svojim možem Leonom 20. oktobra 1928 na kolesu na veliko potovanje po svetu. Za nagrado, ki jo je razpisal njun klub »Lietuvos fizinio lavinimosi sajunga«, hočeta prepotovati 20.000 km dolgo pot. Dosedaj sta že prepotovala Poljsko, Nemčijo, Češkoslovaško, Avstrijo in Jugoslavijo. Obiskala sta Belgrad, Sarajevo, Subotico, Zagreb, Kotor, kjer sta mesec dni prezimovala, dalje Sušak, Maribor, vsa gorenjska mesta, večer pa sta prišla v Ljubljano. Preživljata se s prodajo kart. S seboj imata album, ki že sedaj predstavlja lepo zbirko pečatov raznih mest in sportnih klubov. Tudi njihova zbirka sportnih znakov je precej bogata. Iz Ljubljane odpotujeta v Italijo, namenjavata pa še obiskati Francijo, Španijo, Afriko in celo Ameriko. Oba svetovna potnika tvorita med »globoleterijci« resno izjemo.

Šahovski klub »Triglava« naznanja svojim članom in prijateljem šaha, da se prične danes v soboto 4. t. m. v Narodni kavarni klubski prvenstveni turnir. Prijave se sprejemajo v navedenem lokalu do 20. ure. Prijavnine ni.

Nagla smrt. Včeraj popoldne s onemli na Karlovski cesti št. 16 v njenem stanovanju mrtvo Ivanka Moder, roj. 1886, v St. Lenartu pri Dolu. Prvotno so domnevali, da je izvršila samoumor, pozneje pa se je izkazalo, da jo je zadela kap.

Poplava tatvin in vlomov. Kdo naj ve, kaj je šinilo v ljubljanske tative in tatice, da so pričeli sedaj s tako vneto krasti. Zadnje dni na policiji skoro ni drugih ovad, kot samo o tatvinah in vlomih. Niso to sicer veliki kriminalni zločini, same male in ne velike vredne stvari krajejo, toda teh je toliko, da skupaj že nekaj pomenijo. Strojvodji Jožetu Jamnikarju je bilo ukradeno iz veže restavracije Gorenjski kolodvor 1500 Din vredno kolo. — Juriju Jenku je nekdo odnesel iz blaznikarjevarne v Šiški 800 Din vredno suknjo. — Ovaden je bil neki A. J. radi tatvine obleke, vredne 240 Din. — V stanovanju nadzornika dohodarstvenega urada Valentina Fortiča v Holzapflov ulici se je splazil neznan zmikav in pobral iz kopalnice nekaj obleke, obutve in brivskih predmetov v skupni vrednosti 800 Din. — Mlekariji Mariji Zibelnik iz St. Vida je neki tatit ukradel z mlekarskega vozička na Krekovem trgu 300 Din vredno pregrinjalo, hišnič Tereziji Bogatajevi na Resljevi cesti št. 13 je nekdo pobral več odev, vrednih 240 Din. — Na vrh učiteljskega se je v pretekli noči splazil neznan dolgorstnež. Preplezal je ograjo in razbil okno čebelnjaka, misleč bogve kaj bo našel notri. Ker ni mogel nič drugega odnesti, je ukradel z vrta več evlile in sadik, vrednih vse skupaj kakih 150 Din. — V barako strojvodje Naceta Burnika v Kettejovi ulici je v prejšnji noči nekdo vlomil in odnesel kotel ter drog, v vrednosti 580 Din. Skupno je bilo samo včeraj prijavljenih devet tatvin in vlomov. Pa recite, da kriminaliteta v Ljubljani ne napreduje.

DECVA. Novo Dečvino blago je razstavljeno v izložbah trdnj Urbanc, Skaberne, Mayer, Fabiani in Jurjevec ter Souvan.

FILZ KLOBUKE, damske in moške, kemično čisti in lika tovarna JOŠ. REICH. Izvršitev v 24 urah.

URE za birno. F. Čuden, Prešernova 1.

Maribor

Materinski dan je priredil dne 1. maja zvečer v veliki kazinski dvorani tukajšnji Podmladek Rdečega križa. Proslave materinskega dneva se je udeležila množica šolske mladine; in so prihiti tudi starši, zlasti matere. Dvorana je bila natrpana. S temperamentom, živahnostjo in veliko spretnostjo so gojenci oziroma gojenke nekaterih tukajšnjih šolskih zavodov (zlasti drž. žensko učiteljske in deška meščanska šola) izvajali posamezne sporedne točke (gosli, petje, deklaracije in recitacije). Govoril pa je o veličini materinstva bogoslovni profesor dr. Josip Jeraj; zanosita, vzvišena je bila njegova slavnostna beseda. Odstrli je materinsko dušo do globin ter prikazal od nekaterih njegovih vrednotah vzvišenost materinskega poklica.

Pomočniške preizkušnje. Mesarski vajenci, ki jim potече učna doba do vključno 30. junija t. l. kakor tudi tisti pomočniki, ki dosedaj še niso položili pomagalne preizkušnje, se pozivajo, da vložijo tozadevne prošnje s potrebnimi listinami najkasneje do 12. maja t. l. pri zadržnem načelnstvu.

Premijula je 76 letna zasebnica Marija Kostanjšek. Pogreb bo jutri ob pol 15. uri na mestnem pokopališču v Podbrezju.

Florijanovo obhajajo danes po staroslavni tradiciji mariborski dimnikarji, gasilci in kovaci. Ob devetih se udeležijo korporativno službe božje, ki se vrši v tukajšnji stolnici. Jutri pa obhajajo Florijanovo nedeljo pod slovensko Kalvarijo.

V Francijo... Te dni je zopet odpotovalo po posredovanju tukajšnje Borze dela do 200 sezonskih delavcev, večinoma Bozancev, v južno in severno Francijo.

Nižji poštni uslužbenci (pevski odsek) imajo jutri v restavraciji pri Treh ribnikih običajno vrtno prireditev s pričetkom ob 14. uri. Sodeluje železn. godba. V slučaju slabega vremena se vrši prireditev prihodnjo nedeljo.

Ljudsko gibanje. V preteklem mesecu je bilo v Mariboru 56 rojstev, smrtnih slučajev 65, porok 29. V stolni župniji: 40 rojstev, 10 smrtnih slučajev, 4 poroke; v frančiškanski župniji: 5 rojstev, 9 smrtnih slučajev, 15 porok; v magdalenski župniji: 9 rojstev, 42 smrtnih slučajev, 9 porok; v evangelijski župniji: 1 rojstvo, 3 smrtni slučaj, 1 poroka; pri pravosl.: 1 rojstvo, 1 smrtni slučaj.

Z delovnega trga. Preko tukajšnje Borze dela dobi takoj zaposlitev več rudarjev za Francijo. V postev pridejo delavci, ki so že delali v rudniku.

Gospodinjstvo-nadaljevalna šola za delavske dekleta pri šolskih sestrah v Melju se zaključuje jutri ob 15. Ob tej priliki se vrše izpiti ter se priredi razstava, ki bo v manjšem obsegu obsegala izdelke gojenk na polju gospodinjstva, v kolikor so nanaša na posebne delavske razmere. Vsi, ki se zanimajo za napredek in izboljšanje razmer v naših delavskih družinah, se k uradniemu zaključku kar najiskrejeje vabijo.

Devica Orleanska, eden najmonumentalnejših filmov naše dobe, se predvaja do vključno nedelje 5. maja v Unionskem kinu. Predstave se vrše redno vsak dan ob pol sedmih in pol devetih zvečer; za šolsko mladino se vršijo posebne popoldanske predstave od 15 do 17. Cene 3—10 Din. Pogoji: udeležba vsaj sto obiskovalcev, ki jih je treba predhodno prijaviti v pisarni Prosvetne zveze, Aleksandrova 6.

Parkov koncert dne 5. maja obsega sledeči spored: Kasperek, Svečani marš Masarika; Zajc: Crnogorka; Meyerbeer: Ples pod bakljami; Leoncavallo: Fantazija iz opere; Dvořak: Slovanski Bajejo ples št. 8; Leopold: Maraton (marš).

Prijateljski večer angleškega krožka, ki se vrši drevi ob pol 18 v dvorani Vesne, bo združil vse ljubitelje angleškega jezika in kulture, ki jih je v Mariboru lepo število. Večer naj bi dal povoda, da se zanesemo zanimanje za angleški jezik med najširše sloje ter da jih opozori na delo angleškega krožka, ki sicer tiho, pa zato tem vztrajneje deluje na popularizacijo angleške kulture. Na sporedu današnjega večera je govor prof. dr. Kotnika; gospa Radova bo zapela nekaj angleških pesmi, obenem pa bomo slišali originalni govor Bernarda Shawa ter uživali angleško orkestralno glasbo.

Premestitev. Šel tukajšnja skladišča drž. železnice: Mirko Rajh je imenovan za predstojnika glavnega blagovnega skladišča pri ekonomskem oddelku zagrebškega železniškega ravnanstva.

Kino Union, Maribor

Četrtek 2. do nedelje 5. maja. Največji film sezone!

Devica Orleanska

Jeanne d'Arc

Življenje, trpljenje in smrt sv. Ivane. — Vask si mora ogledati to vedelo.

slovnice in pravopisja. Tudi tukaj šušmari in mrcvari pri nas vsak po svoje in ne pripozna nobene avtoritete.

Pri tej priliki naj omenim, kako krvavo potrebujemo foruma, ki bi bil za nas to, kar je za Francoze Akademija. Po svojem imenu bi imela biti to vsaj Slovenska Matica, ki bi naj izdala Slovenski pravopis. Ta bi moral biti obvezen za vse, ki se bavijo s pisanjem, zlasti (ne samo »tudi«) za novinarje. Ta pravopis pa ne bi smel poznati nobenega polovičarstva, temveč bi moral jasno poudariti, kako se piše prav in ne, kako se tudi lahko piše. Če se je dalo tudi dognati, kdaj se piše »u« in kdaj »v« (urezati — vrezati), se bo dalo tudi dognati, kdaj se piše prav »l« in kdaj »v«. S tistim »nekateri pišejo tako, nekateri pa tako« ni nič pomagano. (Kajti nikakor ne gre, da bi bila n. pr. v eni in isti številki leposlovnega lista kar dva pravopisa ali še več.)

Pri nas še nimamo enotnega književnega jezika, ne v pisnu ne v besedi. Enoten pravopis pa bi nemalo pripomogel k enotnemu pisanju in k enotni govorici. Nikakor pa ni nujno, da bi imeli enotno govorico že jutri. V osemdesetih letih prejšnjega stoletja (ali tam okoli) se je bilo to poskusilo z lažnjivim »pravilom«, da se slovensčina tako piše, kakor se govori, oziroma, da se tako govori, kakor se piše. In takrat je bila nastala tista zoprna slovenska, po nemškem glasoslovju prisljena »olikana« govorica, ki so jo Nemci imenovali »hochslovensisch«. Ostanki tistih Visokoslovencev so današnji elovci, ki se jim zdi slovensčina, kakor jo narod govori, kmečka ali celo rovtarska in so vsi zaljubljeni v tuilstvo in vase, oziroma narobe.

V italijanski velja toskansko narečje za književni jezik in za najlepši. Še lepša pa je toskanščina, če jo govori Rimljan: La lingua toscana nella boca romana. Po naše, po rovtarsko bi se to rekdlo: Iz sirovih in neolikanih ust je najlepši jezik grd, iz prijaznih in olikanih pa je najgrši jezik lahko lep.

Se več pa zahteva pisni jezik, da je lep. Vsak, kdor količjak pozna jezik in literaturo, ve in pozna, kdo piše lep jezik in kdo ne. Predvsem je treba za to temeljitega poznanja jezika,

Moderni boter ne kupi bir-
mancem več
ure, ampak
Radio Ljubljana **Radio aparat**

Sveta življenje in vrvenje

Komunist in princ

Kako blizu si moreta biti zastopnik kraljeve oblasti in zastopnik najskečajnejših ljudskih množic, ako imata oba srce in glavo na pravem mestu, to priča naslednji zgled iz Anglije:

Na pobudo prestolonaslednika, prince Valeškega, so bili priredili na Angleškem, kakor znano, veliko zbiranje darov za brezposelne rudarje. Zbirka se je lepo obnesla in omogočila znatno pomoč rudarjem. Meseca aprila je priredil nato londonski lord mayor — veliki župan — javen obed v Mansion House, na katerega je povabil vse osebnosti, ki so največ pripomogle, da je zbirka uspela. In tu se je zgodilo, da sta sedela blizu skupaj princ Valeški in znani komunistični poslanec A. J. Cook. Med obedom se je princ dvignil in imel kratek nagovor. Komaj je končal, je z blestečimi očmi vstal zagriženi komunist Cook in — napadel krono, kakor je to že tolikokrat storil? — Kaj še! Cook je rekel:

»Princu smo dolžni iskreno hvalo. Pošteno navdušenje, s katerim se je zavzel za rudarje, je približalo prestol čisto tesno srcu

prebivalstva. Princu se je zahvaliti, če sem mogel danes priti tu sem, ne da bi umazal sebe ali navzoče.« Nato se je obrnil Cook naravnost na princa, rekoč: »Vi, gospod, ste storili nekaj čudovitega. Nikoli še nisem bil tako ganjen kakor pri Vašem govoru o božiču. Navzoč sem bil z dvema svojima komunističnima prijateljskima in ko se je reklo, da hočete govoriti, sta bila prijatelja pripravljena na posmeh. Toda ko sta slišala vaše iskrene besede na korist brezposelnim, so jima stopile solze v oči, segla sta v žep in dala ves denar, ki sta ga imela s seboj, za rudarsko zbirko. Vaš poziv na deželo je bil čudovit.«

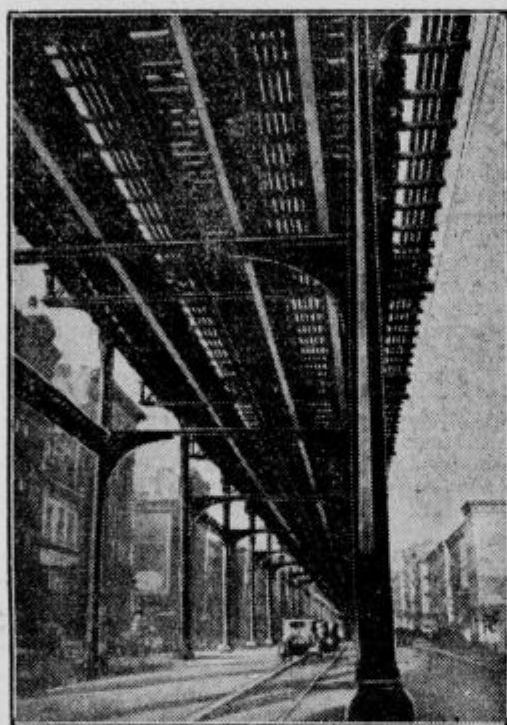
Lahko si mislimo, da ta nastop komunističnega poslanca raznim duhovom skrajne levice ni bil po volji. Dejansko so ga napadli v svojem tisku z »izdajalcem«, »suženjskim klečepalcem« itd. Toda Cook se ni dal prestrašiti, marveč je odgovoril: »Zame princ Valeški ni nič drugega nego vsak drug človek. Dokazal je, da je velik mož in da je pogumen mož; sicer sem ga pa tudi že povabil, naj postane član socialistične stranke.«

Kako lahko postaneš slaven pesnik

Znani francoski romanopisec Pierre Benoit je v prejšnjih letih prav rad »potegnil« svoje znanke, da bi pokazal, kako lahko postane človek slaven pisatelj ali pesnik, ne da bi kaj posebnega napisal. Nekoč se je sprehajal s svojim prijateljem Henrijem Séguinom. »Veš kaj?« je nenadoma dejal prijatelj. Danes ima gospa Aurel svoj literarni sprejemni večer. Pojdi z menoj, te bom predstavil. Se boš imenitno zabaval.« — »Ali, ljubi prijatelj,« odgovori Séguin, »to ni tako enostavno. Jaz vendar nisem pisatelj.« — »To nič ne de, ga je pomiril Benoit. »Le pojdi z menoj, ostalo bo prišlo samo po sebi.« — Končno se je Séguin dal pregovoriti in je šel z njim. Benoit je predstavil gospe Anzel svojega prijatelja z besedami: »Henri Séguin, glavni pesnik »Smaragdne maske«. Te sijajne pesmi ste gotovo že brali?« Henri Séguin se je silno prestrašil, kajti v celnem svojem življenju še ni zložil niti enega verza. Pričakoval je, da mu bo gospa Anzel stavila kako vprašanje, na katero ne bo vedel odgovora; toda gospa je prijazno dejala: »Seveda... Z velikim užitkom sem čitala Vaše pesmi, gospod Séguin. V resnici so nekaj posebnega.« Nato je gospa predstavila Séguina ostalim gostom kot slavnega pesnika »Smaragdne maske«. Od tega trenutka je bil Henri Séguin za pariški literarni svet odličan pesnik.

Pierre Benoit je svojo potegavščino nadaljeval. Nekaj mesecev kasneje je pripovedoval v salonu gospe Aurel, da je Séguin pravkar dovršil novo delo pod naslovom »Minljivost« sveta. Kmalu nato je sporočil, da je Séguin objavil zanimiv spis pod naslovom »Trije literarni junaki: Saint-Evremond, Ballanche in André Arnyvelde«.

Henri Séguin je tedaj postal slaven, če je hotel ali ne. Neko društvo pisateljev je priredilo njemu v čast celo slavnostno pojedino. To je pa bilo Séguinu vendarle preveč, zato se vabilu ni odzval. Šele sedaj so začeli dvomiti, vendar do pravega niso mogli priti. Splošno so mislili, da moža z imenom Séguin sploh ni. Da Séguin v resnici živi in da je pesnik samo po milosti Benoit in vsled lahkovernosti ljudi, ni nihče slutil.

Železnica v Bronxu pri New Yorku, kjer sta te dni trčila dva vlaka. Med potniki obeh vlakov je nastala strašna panika, posebno ker je en vagon začel goriti. Trije mrtvi in mnogo težko ranjenih so bili žrtve nesreče.

Prethana Italijanka

Holandski poslanik v Prazi dr. Weren-dyke je te dni potoval z brzovlakom na dopust v Italijo. Med vožnjo je šel v jedilni vagon, pozabil pa je zapreti svoj kupe. V jedilnem vagonu se je poslanik seznanil z mlado Italijanko. Ko sta skupaj odšla iz jedilnega vagona, je Italijanka šla v svoj kupe, poslanik pa v svoj. Kmalu nato je vlak obstal na neki postaji. Ko je zopet odpeljal, je poslanik zapazil, da je njegov kovčeg odprt in da mu je ukradenih 7000 čeških kron in 3000 lir. Weren-dyke je takoj naznanil kontrolorju, kaj se mu je zgodilo. Kmalu nato so ugotovili, da je lepa Italijanka, s katero se je poslanik seznanil, izginila. Očividno je v sporazumu s tatom skušala poslanika čimdalje zadržati v jedilnem vagonu, da je mogel njen tovariš mirno izvršiti tatvino. Na postaji sta skupaj izstopila.

„Umetniški“ nastop v cirkusu

V neki potovalni cirkus je prišel glumač in prosil ravnatelja, da bi smel vsaj enkrat nastopiti v cirkusu. Zaslužil bi si rad vsaj toliko, da bi imel za vožnjo v novo službo. Pokazal je pogodbe in kritike — in bil je nastavljen za 100 dinarjev. Popoldne so že jezдили skozi mesto klovnovi na oslih z lepaki, na katerih je bilo napisano samo: »Nastelli.« (Nastelli je namreč svetovno znani umetnik v glumaštvu.)

Zvečer je bil cirkus razprodan. Med ploskanjem je teklo par psov, katere so jezdile male opice, iz cirkusa, ko je nastopil ravnatelj, z ogromnim bičem v roki, in razglasil: »Slavno občinstvo! Srečen sem, da se mi je z velikimi materijalnimi žrtvami posrečilo, da vam morem predstaviti svetovno znanega umetnika v glumaštvu, Nastellija. Odkar svet obstoji, še noben potovalni cirkus ni imel take privlačnosti. Upam, da boste Nastellija sprejeli s ploskanjem, na katero je navajen.«

Občinstvo je burno ploskalo, ko se je pojavil Nastelli. Pokazal je nekaj umetnosti s kartami, izginilo je nenadoma nekaj predmetov, ki jih je držal v roki, nakar je med glasnim bobnanjem naznanil glavno točko: »Četrta dimenzija.«

Za to je potreboval par gospodov, katere je prosil, da bi prišli na oder. Izmed dvanajstih, ki so se javili, je zelo skrbno izbral štiri. Zagrnili je do tri četrtine oder in naročil štirim gospodom, naj zamiže. Nato jih je po vrsti otipal po obrazu in telesu — ter izginil.

Ko se čez pet minut še vedno ni vrnil, je občinstvo postalo nemirno — in štirje gospodje so drug za drugim odprli oči.

»Nastelli!« se je začelo po cirkusu. Mesto njega pa je ves blede prišel ravnatelj in sporočil: »Ušel je!«

Nastal je velik dirindaj, v katerem se niso mogle slišati nadaljnje ravnateljeve besede: »Vzel je s seboj blagajno!«

Samo gospodje na odru so to slišali. Drug za drugim so segli v žep in ugotovili, da jim je ukradena denarnica in ura. Vrgli so se na ravnatelja in klicali policijo.

Cirkus so zaprli. Obiskovalci so zahtevali svoj denar nazaj. Ravnatelja so aretirali. Škoda znaša: 5950 Din nazaj zahtevane vstopnine, štiri ure in štiri denarnice s 4018 dinarji. Ker ravnatelj po zakonu jamči za svoje uslužbenke, bo moral plačati — če bo mogel.

Škrivnostna tatvina draguljev

V enem najodličnejših hotelov v Londonu je bila te dni izvršena senzacionalna tatvina draguljev. Zeni holandskega milijonarja Jurgensa je bilo ukradenih več dragocenih briljantov, nakitov iz platine, biserov in prstanov v vrednosti več stotisoč dinarjev. Čeprav je bila policija že dve uri po izvršeni tatvini obveščena, doslej še ni mogla priti na sled tatovom. Gospa Jurgens se ni prav nič bala za svoj nakit in ga je imela čisto odprto v hotelski sobi. Zakonska dvojica Jurgens je že par tednov stanovala v tem hotelu. Imela sta štiri sobe v prvem nadstropju. Svoje dragulje je imela gospa Jurgens v mali škatlji na toaletni mizici. Tatvino je prva opazila njena sobarica. Policija sodi, da je tatvino izvršil tat, ki je stanoval v istem hotelu in ki je bil dobro poučen o tem, kdaj je gospa Jurgens odhajala iz hotela in kdaj se je vračala.

Žalostna smrt bogatega berača

V nekem rimskem predmestju je nastal požar v mali koči, v kateri je stanoval star berač. Ognjegascem se je kmalu posrečilo za-dušiti ogenj, vendar pa starčka niso mogli rešiti. Njegovo truplo so našli med podrtinami koče. Tam so pa našli tudi železno skrinjo, ki je bila le malo poškodovana od požara. Ko so jo odprli, so našli v njej vrednostne papirje in denar v vrednosti 83.000 lir.

Odločilni trenotek pri nogometni tekmi.

Napad na ital. orožnike

Italijanska orožnika Palla in Pasquelini sta šla pomoči v družbi učitelja Ceschinija skozi vas Steinhauz v provinci Bozen. Nenadoma je padlo več strelav. Vsi trije so bili težko ranjeni in so še isto noč umrli. Sumijo, da je streljal neki Jurij Hofer, katerega sta orožnika že dalj časa najstrožje nadzorovala.

Smešnice

Janezek ogleduje svojega novorojenega brata in zakliče ves prestrašen: »Ata, nič las nima!«

»No, le počakaj,« ga pomiri oče, »bodo kmalu zrasi!«

»Ampak ata, tudi zob nima!«

»Tudi te bo kmalu dobil.«

»Pa ima tako nagubano kožo!«

»Bo že postala lepo gladka.«

»Ne, ata, jaz mislim, da smo osleparjeni, to je star otrok!«

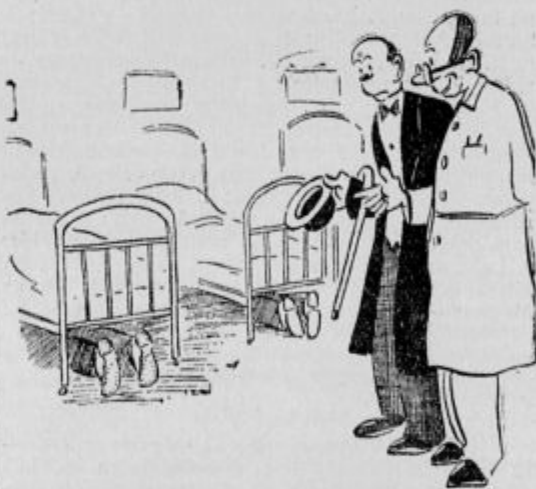
Peter sreča Tomaža in ga pozdravi:

»Prav da Vas srečam, ljubi Tomaž. Sem trenotno v denarni zadregi. Ali mi ne bi mogli posoditi 100 dinarjev?«

»Mogel bi že,« pravi Tomaž, »ampak jaz načelno ne posojam denarja. To samo kvari prijateljstvo.«

»Imate čisto prav,« je pritrdil Peter.

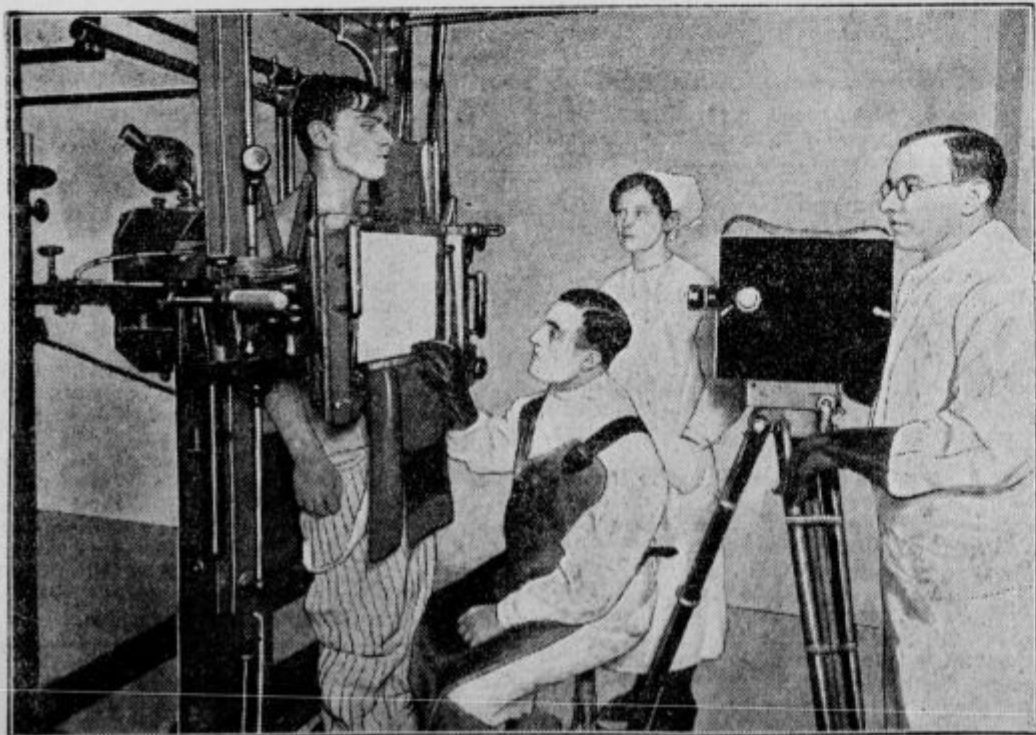
»Ampak veste kaj, midva prav za prav sploh nisva prijatelja.«

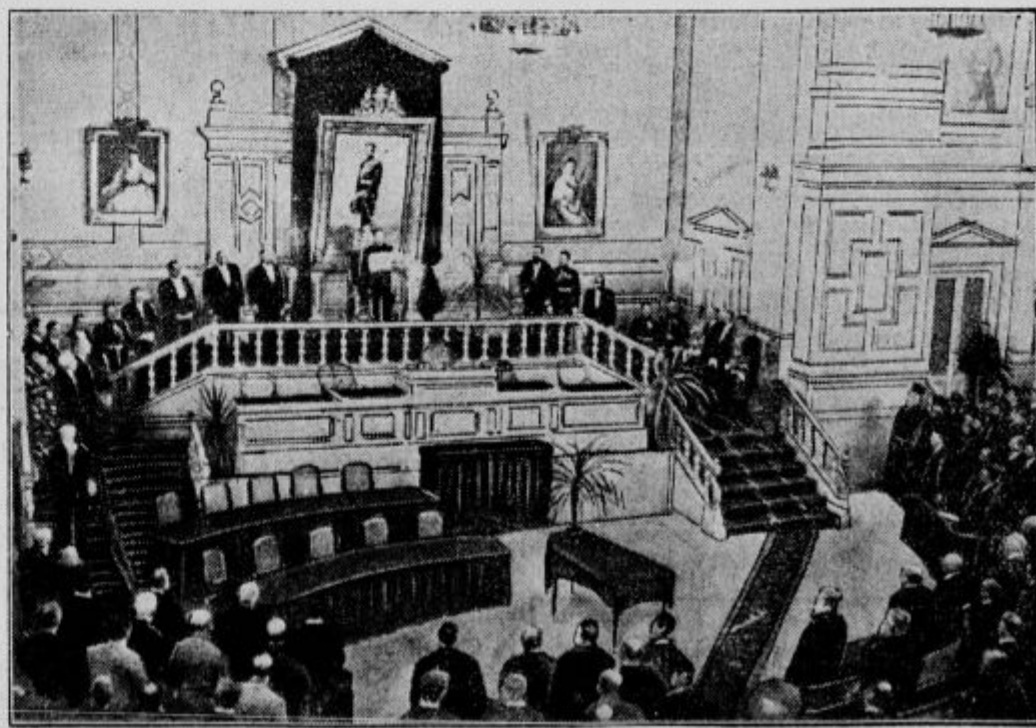
Obisk v norišnici.

»Zakaj leže vsi bolniki pod posteljami?«

»Domisljujejo si, da popravljajo avtomobile. So namreč bivši šoferji.«

Filmanje človeških notranjih organov. Berlinska rentgenologa dr. Gottheiner (sedi) in dr. Jakobsen (stoji) sta izumila nov način, s pomočjo katerega se lahko filma gibanje notranjih človeških organov.

Sejna dvorana novega parlamenta v Sofiji, katero je, kakor smo že včeraj poročali, dne 30. aprila uničil požar. Slika nam predstavlja sejno dvorano ob priliki svečane otvoritve parlamenta po carju Borisu.

Za duha in srce

Profesor Josip Zidanšek

Nestor mariborskih bogoslovnih profesorjev J. Zidanšek je stopil v pokoj. Z njim zapuša mariborsko bogoslovje markantna osebnost, ki je celih 40 let delovala na bogoslovnem učilišču. Dolge vrste slušateljev je imel, skoro vsa sedanja lavantinska duhovščina ga je imela za svojega učitelja. Zato je vredno, da ob njegovi ločitvi od bogoslovja par besed napisemo.

Profesor Zidanšek je bil rojen v konjskem okraju, ki je poleg pokojnega škola Napotnika dal lavantinski školfiji mnogo kremenitih mož. Po dovršenem bogoslovju je bil dvorni kaplan pri školu Stepišniku, potem profesor bogoslovja do letošnjega leta.

Predaval je novi zakon. Ni bil zgolj predavatelj in razlagatelj teoloških kompandijev, ampak dober voditelj in znanstvenik. Ze prvo uro so slušatelji čutili, da imajo pred seboj moža, ki ima celo srce pri predmetu. Zidanšek je ljubil svoj predmet, biblični studij. Zato je vžgal. Njegova predavanja niso bile samo suhe podobe, ampak globoko doživlje.

Zidanšek je trdial in znanstveno deloval. Po vrsti so izšla njegova dela o novem zakonu: eksegetična razlaga Pavlova II. lista do Korinčanov in številni tehnični članki v bogoslovnem glasilu »Voditelj«. Jasni in kratki stavki, precizne in logične misli izražajo umsko dovršenega moža. Najodličnejše njegovo delo pa je prestava evangelijev. Z njimi je obogatil slovensko slovstvo in si zagotovil trajen spomin.

S svojimi deli je pokazal Zidanšek, kako mora profesor bogoslovja ne samo učiti, ampak tudi znanstveno delovati. Sledil je prastari tradiciji velikih skolastičnih učiteljev, ni učil samo abstraktnih naukov, ampak zbral krog sebe krožke mladih bogoslovcev. S svojo izobrazbo je vabil, s svojo navdušenostjo je vžgal za biblično stroko in znanstveno delo. Zidanšek ni predstavljal abstraktnih, brezbarvnih znanstvenosti, ampak je bil živa, tvorna in samonikla osebnost. Je pač močna individualnost!

Da bi svoje znanje vsestransko izpopolnil, je romal v sveto deželo. Natančno je proučil sveto deželo, odtod čudovita nazornost njegovega poduka. Slušatelji so kar viseli ob njegovih ustinah, ko je razkladal sveto pismo. Zidanšek je znal mojstrski pripovedovati. Besedilo svetega pisma je ilustriral s tako pokrajinsko realistično, poznavanjem miljeja in etičnih razmer Palestine, da je ob njegovem razkladanju božanska osebnost Kristusa kar zaživela pred očmi slušateljev. Z intuitivno globokostjo je prodrl meje časa in prostora in pričaral biblične dogodke v predavalnico, kakor da bi bili sodobni.

Svoje znanstvene izsledke v sveti deželi je popisal v posebni knjigi: Jeruzalemsko romanje. V njej je tudi ljudstvo navduševal za sveto deželo. Zavedal se je, da znanstvo ni svojina gornjih plasti, ampak mora postati last širokih ljudskih mas. To

velja o vsaki znanosti, posebno pa o teološki. Tako je njegova osebnost rasla v ljudstvo, svojo kate drsko delo je kronal še z ljudskim delom.

Poleg te profesorske službe pa je opravljal posle semeniškega ravnateljstva. Dolgo vrsto let je vodil mladino, se z njo boril, jo dvigal in podpiral v dozorevanju.

Sedaj stopa po vsestransko plodovitem delu v opkoj. Na široko in globoko je sejal in izrabljal svoje bogate talente. Bil je vedno preprost prijazen mož in vabljiva osebnost, okrog katere so se v gostoljubnem semenišču desetletja zbirali najodličnejši naši kulturni in politični delavci.

Njegove sile pa navzlic starosti še niso izčrpane. Izdal je že prvi del novega zakona, evangelije, sedaj pa pripravlja drugi del, apostolske liste. Leta so dozorela, njegov duh pa je še mlad.

Gospa Pavla Lovšetova, naša najodličnejša koncertna in operna pevka, se je pred kratkim vrnila s svoje ameriške turnee, kjer je koncertirala v 8 državah in imela 22 koncertov. V vseh velikih mestih: New York, Chicago, Cleveland itd. se je glasila slovenska pesem, katero je dovršeno prednašala naša umetnica. V sredo dne 8. pa nam bo v ravno tako dovršeni obliki podala to, kar je našla v Ameriki. Cel program obsega izključno le ameriške pesmi in prav posebno opozarjamo na prekrasne zamorske pobožne napeve in pa na stare indijske pesmi. Natančnejši spored javimo jutri. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

Svetozar Banovec priredi v ponedeljek, dne 6. t. m., večer slovenske umetne in narodne pesmi v Filharmonični dvorani. Vse pesmi, kar jih je doletel za svoj koncertni program, se ob tej priliki prvokrat javno izvajajo. Koncertni večer sestoji iz dveh delov. V I. delu poje umetne samospeve skladateljev: Ostrca (2), Kogojca, Lajovica, Škerjanca, Adamiča (2) in Pavčiča (2). V II. delu pa ima 16 sicer splošno znanih, a izredno priljubljenih in globoko občutenih slovenskih fantovskih pesmi, katere mu je priredil za koncert skladatelj Pavčič Josip. Banovec je znan kot odlični pevec srebrnčastega glasu, velike muzikalnosti in globoko občutenega petja. Priprani smo, da bo njegova pesem ogrela srca vseh poslušalcev, katerih nam želimo in privoščimo polno Filharmonično dvorano. Predprodaja v Matični knjižarni.

Razstava slovanskih Ex libris v Zagrebu. V polovici maja se odpre v Zagrebu I. razstava Ex libris in male grafike naših, čeških, poljskih, bolgarskih, ruskih in lužickosrbskih umetnikov. Katalog bo obsegal okoli 80 razstavljavcev in 400 Ex libris s strokovnimi članki. Udruženje grafičnih umetnikov zagrebških in ljubljanskih prosi vse srbske, hrvatske in slo-

venske likovne umetnike, naj pošljejo svoje Ex libris na Umetniški salon. Preradovičeva ulica broj 13. Vse stroške razstave in kataloga nosi Udruženje, ki tudi garantira za povratek del.

Komedija od Senoe. V malem Kazališču v Zagrebu so igrali v petek, 3. t. m. »Ljubico«, komedijo slavnega Avgusta Senoe. To delo v petih dejanjih je verna slika malomeščanskega Zagreba iz sredine prošlega stoletja. Igrali so jo prvč 1. 1868, a so jo morali za vedno odstaviti z repertoarja, ker Senoa preveč šiba grehe in smešnosti onega časa v pravih zagrebških tipih. Vprvič po letu 1868 so jo igrali zopet leta 1924. V Narodnem kazališču.

Tamni cvijet od Johna Galsworthija je izdala Zabavna biblioteka v Zagrebu.

»The Dayton Westminster Chor«, najbolj sloveč ameriški pevski zbor bo priredil 4. t. m. koncert v veliki dvorani »Zagrebačke zbor«. V petek zvečer je bil zbor v Zagrebu slovesno sprejet. Zagreb je edino mesto Jugoslavije, kjer bo ta zbor koncertiral. Njegovo turnejo finansira milijonarka Thalbot in ves dohodek koncerta gre v korist zagrebškega odbora Rdečega križa. Zbor šteje 60 članov in najboljšo ameriško družbo. Proizvajal bo moderne in klasične stvari ter zamorske narodne pesmi.

Duhovni život, asketsko-mistična revija, številka 3. prinaša članke: Dr. Boškovič: Nadnaravno oživljenje; O. Bujčić: Nosite Boga u tijelu svome; dr. Zumbulov: Krist naša žrtva; dr. P. I.: Ivan Baptist Marija Vianney; O. Buble: Ernest Psichari; nadalje Vzdih duše k Bogu od Sv. Tereze Avilske. Dialog o Previdnost od Sv. Katarine Sienske in dr. — Uprava D. Z. je v Samostanu Dominikanaca v Zagrebu, Maksimir.

Najnoviji roman Društva sv. Jeronima »Na modrem polju« ruskega pisatelja Remizova zasluži radi svojih duhovitih opazk in vedrine slikanja, posebno pa radi odlične distance, ki jo čutite pri Remizovu, polno pozornost. Delo je prevedel najboljši hrvatski kritik g. Ljuba Maraković in je tudi to dobro priporočilo za samo knjigo. Cena je kot za druge jeronimske romane, broširano 15 Din, vezano v platno z originalnimi platnicami 25 Din. (Jeronimska Knjižnica dobrih romanov, Zagreb, Trg kralja Tomislava 20.) — Disky.

Jubilej francoskega katol. časopisa. Aprila letošnjega leta je znana katoliška revija »Le Correspondant« začela svoj 101. letnik. Prav je, če se tega jubileja spomnimo, kajti »Correspondant« je imel v zgodovini francoskega katolicizma velik pomen. Njegova ideja-smernica je bila izrečena v geslu: »Meščansko in religiozno svoboda za vse.« V dobi drugega cesarstva je dolgo vrst let bil aktiven, po letu 1871 so prišla mirnejša leta, kasneje je bil glavna opera opozicije proti laicizmu. Značilno je, da je že l. 1905. polemiziral proti filozofskim idejam »Action Française«. Danes je list po svojem nivoju akademsko-učenjarski, a kljub temu v stiku z duhom in tokom časa. Skrbno posveča pozornost zlasti pariškemu umetniškemu in gledališkemu življenju.

Flor nogavice

rokavice, damske torbice, moderne obleke, bluze, razno damsko perilo, po najsolidnejših cenah pri ŠTERK nasl. KARNIONIK, Ljubljana, Stari trg 18

Ameriški nacionalni biografski leksikon. V angleški znanstveni literaturi je manjkalo doslej važnega priročnika, namreč biografskega leksikona za Ameriko. Angleži sami imajo pa svoj »Dictionary of National Biography«. Ta velika vrzel se bo sedaj izpolnila. Ameriški narod je povelil znanemu učenjaku Allenu Johnsonu, profesorju na univerzi Yale, nalogo, da redigira velik leksikon, kojega obseg je preračunan na dvajset zvezkov. Prvi zvezek tega novega dela »Dictionary of American Biography« je v tisku, sega od »Abbée« do »Barrymore« ter izide v kratkem v založništvu: »Oxford University Press«.

Husserlov Zbornik. Za 70-letnico velikega nemškega filozofa E. Husserla je izšla zbirka razprav njegovih učencev (M. Niemayer, Halle, str. 370); Zbornik je nadvse tehten in pester, problem, ki se obravnava, so zelo aktualni. Navajamo na slove nekaterih razprav: F. Stein, Husserls Phänomenologie und die Philosophie des hl. Thomas; Martius, Farben; O. Becker, Von der Hinfälligkeit des Schönen und der Abenteurlichkeit des Künstlers; Clauß, Das Verstehen des sprachlichen Kunstwerks; G. Husserl, Recht und Welt; F. Kaufmann, Die Bedeutung der künstlerischen Stimmung; H. Lipps, Das Urteil.

»Državoznanstvo« v samozaložbi, od dr. Fr. Ogrina (Kamnik) izide koncem meseca maja. Ker je obseg te knjige vsled novih zakonov naraste (160 strani), stane v subskripciji (do 25. maja) 40 Din, sicer v knjigarnah 50 Din, po pošti 2 Din več. Delo vpoštevata zakonodajo do konca marca l. l., obsegajoč tudi zakon o vrhovni drž. upravi.

Planinski Vestnik. Št. 5 ima sledečo vsebino: Janko Mlakar: Monte Rosa in Matterhorn (str. 97). — Dr. A. Brilej: V Golčenskih Dolomitih (str. 102). — Ivan Michler: Gradišnica ali Vražja jama (str. 104). — Jos. Wester: Od Save v Domžale (str. 108). — Dr. H. Tuma: Imenoslovje Julijski halp (str. 112). — Obzor in društvene vesti. — Naše slike (na prilogi): Pogled na Triglav izpod Vermarja.

Ljubljansko gledališče

DRAMA:

Začetek ob 20. uri.

Sobota, 4. maja: UTOPLJENCA. Ljudska predstava. Nedelja, 5. maja: BITKA. Izven.

Opera:

Začetek ob pol 20. uri

Sobota, 4. maja: Zaprt.

Mariborsko gledališče

Sobota, 4. maja ob 20. uri: ROMEO IN JULIJA. Ljudska predstava. Pri globoko znižanih cenah. Zadnjič.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglašje strogo tlgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Ček račun Ljubljana 10.349. Tel. št. 23-28

Službe iščejo

Gospodinja

srednjih let, skrbna, znanja, varčna, spretna kuharica išče mesto v župnišče. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4709.

Umirovljen kapelan

nad 40 let star, išče službo na srednjetežki župniji, kjer je zmož. opravljati vse dušnopastirske funkcije kooperatorja. — Ponudbe je nasloviti na upravo Slov. pod št. 4773.

Trgovski pomočnik

mlad, dobro izurjen v špecerijski in delikatesni trgovini, z 2 letno prakso, želi službe. Ponudbe na ogl. oddel. Slov. pod »Dober prodajalec« 106.

Službo določa

Kuharica

se sprejme v gostilno v večjem kraju na deželi. Išč. se prvo vrstna moč, ki bi samostojno vodila kuhinjo. Plača po dogovoru. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Gostilna« št. 4665.

Mesarskega vajenca

mešnega in poštenih staršev, sprejme takoj — J. Gruden, mesar, Zelena jama 255, Moste.

Mizarski pomočnik

ozir. kompanjon se sprejme. Več stavb v delu. Kapital 3000 Din. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4754.

Trije prvovrst. zidarji

Primorci, se iščejo za prevzem akordnega dela novih stanovanjskih hiš. Zaposlitve skozi vsa sezona. — Vsa pojasnila pri J. Oražem, Selo — Moste pri Ljubljani.

Posredovalce

zanesljive pri nakupovanju drv, iščem. Ponudbe na oglasni oddel. »Slovenca« pod »Provizija«.

Prodamo

Puhasto perje

kg 38 Din, razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Izkoristite priliko, dokler traja zaloga. L. Brozović, kemička čistilna perja, Zagreb, Ilica 82.

Dve kočiji

dobro ohranjeni, še v uporabi, z usnjato streho, spredaj usnat sedež, oljnat osi — se prodasta skupno za 3000 Din. Kovski in kolarski mojstri, pozor! — Kje, pove upr. »Slovenca« pod št. 4760.

Žičnato mrežo

za ograjo — in konjsko prsno opremo, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4774.

Parcelo

na suhem prostoru blizu kolodvora, prodam. Naslov v upravi pod 4808.

Več stavbnih parcel

od 400 do 560 m² velike, v predmestju Ljubljane, se prav ugodno prod. Peščen svet, lepa lega! Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 4789.

Šivalni stroj

Singer, levoročni, se cen. no prod. v Litiji št. 86.

Gozdno posestvo

14.000 m² sečnega dovoljenja, se prod. Ponudbe na upravo »Slov.« v Mariboru pod »Stari les«.

Brivnica

dobro idoča, se prod. Naslov v oglaš. oddelku »Slovenca« pod št. 4776.

Stanovanja

Stanovanje

3 sob in vseh pritlikov — išče trgovca za avgust. Ponudbe na upravo pod »Avgust«.

Stanovanje

2 ali 3 sobe, išče krščanska družina odraslih oseb za avgust. Ponudbe pod »Avgust« št. 4688 na upravo.

Spalnica

nova, svetlo pleskana, se prod. za 2200 Din. Sodarska steza 2 (za cerkvijo sv. Florijana).

Meblovana soba

s posebnim vzhodom in elektr. razsvetljavo, se odda dvema gospodoma ali gospodičnima. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4805.

Meblov. soba

lepa, zračna, se odda takoj. Cena 250 Din. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 4756.

Radio

Radio - aparat

popolnoma nov, 6 cevni, najnovejšega sestava, z elektrono in zaščiten mrežico, sposoben za vsake vrste zvočnik — se ugodno prod. Kdor hoče imeti res izvrsten in enostaven radio, naj se obrne za naslov na Slovenca pod št. 4632.

Posrestva

Kupim hišo

sred. velikosti, z vrtom, blizu cerkve in v okolici Ljubljane. Plačam takoj. Ponudbe na upravo pod »Praktična« št. 4658.

Hiša in kovačnica

se prod. na zelo dobrem prostoru pri glav. cesti. Cena po dogovoru. Proda se z orodjem ali brez orodja na licu mesta Grajena št. 25, pošta Vurberg pri Ptuj.

Objave

RAZPISUJEMO nabavo

120 m³ jamskega lesa

Pogoji in podatki se dobe pri podpisani. — Direkcija državnega rudnika Zabukovca, pošta Griže — št. 1929/29.

Opozorilo!

Podpisani Janko Breznik, posestnik in lesni trgovec v Rafolčah pri Lukovici, pošta Domžale, opozarjam, da bom nastopil sodnim potom proti slehernemu, ki bi razširal o meni kakršnekoli glasove, nanašajoče se na g. Klemen Marijo. Janko Breznik.

Vinotoč Čepe

pred Kamnico (Maribor), se odpre 4. maja 1929.

Pouk

Priprojevalni tečaj

moških, damskih oblek in perila. Pričetek 10. maja. Revnejšim znižano. Ugodni plačilni pogoji. Zasebno krojno učilišče. Ljubljana, Stari trg 19. Izdelava krojev.

Vnajem

Malo delavnico

oddam v najem. Naslov v upravi pod št. 4801.

Kr. deželno zdravilišče

TOPUSKO

Postaja na železniški progi Čaprag—Karlovac. Najbolj radioaktivne toplice v državi. Znamenite blatne kopeli. Zdravljenje z elektriko. Velika Zanderova dvorana. Čisti zrak, krasna okolica. Indikacije: revmatične bolezni, protin, išias, neuralgija, ženske bolezni. Sijajni uspehi. Sezona od 1. V. do 30. IX. Državni uradniki, aktivni in upokojeni, imajo od 1. V. do 1. VI. in od 1. IX. do 30. IX. 50% popusta pri vseh pristojbinah, od 1. VI. do 31. VIII. pa samo aktivni uradniki. Radi velikega navala je potreba sobe takoj naročiti. Na vsa vprašanja odgovarja radevolje kopališka uprava.

Sostanovalec

miren in tihega značaja, se sprejme. Poizve se v upravi »Slovenca« pod št. 4778.

BSA motocikli novi modeli 1929

dospeli V zalogi pri: Pavel Stele Ljubljana, Poljanska cesta

Iščemo za cirka štiri mesece

UPRAVNIKA

za mešano industrijsko-kmetijsko podjetje. — Želeli bi vpokojenega sodnega uradnika ali izvežbanega poduradnika. Nagrada po dogovoru. Ponudbe upravi Slov. pod št. 4737.

Lastna specijalna mehanična delavnica

za popravilo pisalnih, računskih, kopirnih in razmnoževalnih strojev in blagajn. Poseben oddel. za popravilo fotoaparatorov in nalivnih peres.

Lud. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6

Točna postrežba

Telefon 2980

Solnčno in bučno

OLJE

pristno, čisto, domače delo, v vsaki množini po zmerni ceni proda in razpošilja, in sicer v nosdah od 5 kg naprej.

Domača oljarna IVAN RIBIČ & SIN,

Cezanjovci, p. Ljutomer

Valjni mlin

NASTRAN

pošta Radomlje,

nudi

svoje priznane najboljše

pšenične izdelke

ki so vsled njih kako-

vosti tudi najcenejši, pe

najnižjih dnevnih cenah.

Zahtevajte cenike in

vzorci!

Inserirajte v

„Slovenca“!

Ali že veste,

da dobi vsak, ki naroči »Radiowelt«, za eno leto ali podaljša naročnino za eno leto,

Zastoni elektronko

SD 4 (avdionko) ali XD 4 (sklepno ojačevalko)?

Letna naročnina Din 250/- in Din 10/- za poštino premije

Ali že poznate

najboljši mesečnik Evrope? Ako ne zahtevajte še danes številko »FUNK-MAGAZIN«-a na ogled

Pišite samo na

WIENER RADIOVERLAG, G. M. B. H.

Wien I. Pestalozziggasse 6

Nekaj dobrih zidarjev

se sprejme takoj v stalno delo pod streho za celo sezijo proti dobri plači. Prednost imajo zidarji, vajeni pri uzidavah parnih kotlov in dela s šamotnim materijalom. Zglasijo naj se v obratni pisarni tovarne

REMEC & CO., DUPLICA PRI KAMNIKU

Trgovski pomočnik

se sprejme za 15. junija. - Železninar ima prednost. — Ponudbe z referen. na: ED. SUPPANZ — PRISTAVA.

Kuharica se išče

gospa ali gospodična, zdrava, 30—40 let stara (ne gosposka), z dobrimi spričevali, katera bi znala samostojno pripraviti dobro, priprosto meščansko hrano za 16 oseb. Začetna plača 500 Din mesečno, vsa oskrba v hiši, izjemno obleka, humano postopanje z njo. Potni stroški se vrnejo. - Prednost imajo one, katere so služile že delj časa pri eni družini in vodile gospodinjstvo samostojno. — Osebnosti informacije se dobijo iz prijaznosti pri A. Podliessni, Maribor, Badlova ulica šte. 16. - Pismene ponudbe po možnosti s spričevali na M. Petkovič, veletrgovina, Indija, Srem.

Iščemo potnika

za poljedelske stroje, ki bi prevzel postransko prodajo zanimivih poljedelskih orodnih predmetov brez konkurence. — Ponudbe na upravnishvo »Slovenca« pod šte. 4785.

Restavracija

LJUBLJANSKI DVOR

danes in jutri koncert Ples.

Preselitev pisarne

Dr. Vladimir Ravnihar

v ljudno naznanja, da se nahaja njegova odvetniška pisarna v isti hiši kakor doslej z vhodom Tavčarjeva ulica št. 9.

Zahvala

Za mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja povodom pre-rane izgube našega preljubljenega, dobrega soproga, očeta, sta-rega očeta, tasta in strica, gospoda

Alojzija Wissiaka

uradnika drž. žel. v pokoju

in za poklonjeno mu krasno cvetje, se tem potom vsem naj-toplejšje zahvaljujemo. - Posebno zahvalo smo dolžni prečastiti duhovščini, stanovskim kolegom, železničarski godbi in pev-skemu društvu »Sloga« za ganljive žalostinke, ter vsem, ki ste predragega blagopokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Sveta maša zadušnica se bo darovala v torek 7. maja ob 7 zjutraj v župni cerkvi sv. Petra.

Ljubljana, 3. maja 1929.

Globoko žalujoči ostali.

T. C. Bridges:

Na pomoč!

Roman.

»Dol grem in malo pogledam okoli,« pravi glasno in odloži slušala, vstane, odklopi in stopi k vratom. Pritisne na kljuko, pa vrata se nočejo odpreti. Poskusi še enkrat pa tudi zdaj se vrata ne udajo.

»Moralo se je kaj zataknilo,« zagodrnja ter po-tegne z vso silo. Nato pa se skloni ter pogleda klju-čavnico.

»No, kaj pa to pomeni! Saj je zaklenjeno!« vzkli-ke. Pa tudi to se mu ni zdelo nič čudnega, mislil je, da je pač kdo šel mimo vrat pa je ključ zavrtel, ker ni vedel, da je on v sobi.

Jim pogleda po zvoncu, pa ga ni bilo. Nato pa stopi k oknu, a vidi, da je zamreženo. Bilo pa je dru-gače ko v Gadsdenovi hiši v Polcapplu, kajti prečke so bile vzdane v trden zid.

Končno pa se ga je začela polasčati neka nepri-jetna zavest, da tu nekaj ni v redu, toda šele tedaj, ko se je spomnil, da mu je Drew odnesel tudi lestvo in mu tako vzel še možnost, priti do lopute v strehi; tako je torej spoznal, da je prav zares ujet.

Čisto naravno, da se je najprej spomnil na Gads-dena, potem pa se je prepričeval, da to vendar ni mo-goče, saj mu je Robson še sinoči pripovedoval, da je vihar zadržal tudi La Plato in da je prišla v Pernam-buco samo tri dni prej, preden Chester Castle v Rio. Tudi če se je Gadsden res z njo pripeljal, ne more do-speti v Rio vsaj še nadaljnjih osem in štirideset ur.

Tedaj pa mu pride neka druga misel. Ni izklju-čeno, da ima Gadsden v Rio prijatelje; tem je torej lahko po radiju brzojavil, naj njega, Jima, ujamajo. Seveda je moral to storiti s številkami.

Objava

Uprava drž. monopolov razpisuje za 3. junij 1929 drugo ponudbeno licitacijo za dobavo elek-trične centrale za solarno v Ulcinu. - Pogoji in načrti se morejo dobiti v pisarni industrijskega oddelka, uprava državnih monopolov, vsak delav-nik od 11 do 12 dopoldne.

Iz pisarne industrijskega oddelka IN br. 5779, dne 5. aprila 1929.

Radioaktivno termalno kopališče

Rimske Toplice SHS

Odlčno proti reumatizmu, protinu, išijasju, nervoz-nosti in ženskim boleznim. Sezona: Maj — oktober. Penzija: Predsezona Din 60.—. Glavna sezona Din 80.— za osebo. Prospekte pošilja kopališčna uprava brezplačno.

Ako si hočete napraviti veselje spomladi,

KOLESA

DÜRKOPP in drugih najboljših svetovnih znamk

obiščite mojo trgovino, kjer boste gotovo našli marsikaj, kar vam ugaja

GRAMOFONI

Columbia Odeon in drugi

PLOŠČE najnovejši slagerji

ŠIVALNI STROJI

DÜRKOPP MINERVA

Najboljši v materialu, konstrukciji in najlepši v opremi

Velika zaloga: pneumatike za kolesa, igle za gramofone, olje za stroje in vsi drugi v to stroko spadajoči deli. Oglejte si in prepričajte se v moji specialni trgovini. — Točna in solidna posrežba! Prodaja tudi na obroke! — Edino le pri

„TEHNIK“ - JOSIP BANJAI - LJUBLJANA

Pražakova ulica šte. 19 (LJUBLJANSKI DVOR)

Natečaj!

Društvo »Putnik« v Beo-gradu, Kolarčeva ul. 1, potrebuje za centralo —

RAVNATELJA

Ponudbe naj se dopoš-ljejo do 1. junija letos v priporočenem pismu z označbo kvalifikacije, do-sedanjega službovanja, znanja tujih jezikov, re-ferenc itd. Ponudbi naj se prilože prepisi spričeval o dosedanjem služ-bovanju in označi, na kako plačo se reflektira. Reflektanti morajo biti državljani SHS z dovr-šeno vojno obveznostjo.

Bukova in hrastova drva

suha in polsuha, eventu-elno tudi same okroglice kupim za dobavo junij, julij, avgust vsako množino

FRANC OSET Sv. Peter v Sav. dol.

Prporočamo

priznano solidno trdiko za moško in žensko konfekcijo

Gričar in Mejač samo Selemburgova št. 3

Modni kangarn

sporini ševijot za fine obleke.

Velika izbira, ugodne cene.

R. MIKLAVIČ „Pri školi“ Ljubljana

RAZPIS

Komisar oblastne samouprave v Mariboru razpisuje teme-ljem zakona o državnem računovodstvu, in sicer na podlagi vseh predpisov, ki so v veljavi za državne dobave in zgradbe, pismeno licitacijo o oddaji sledečih del pri stanovanjskih hišah za oblastne uslužbenice v Mariboru:

1. Plesarska dela v iznosu od okroglo 160.000 Din

2. Slikarska dela v iznosu od okroglo 60.000 Din

3. Pečarska in keramična dela okroglo 200.000 Din

Licitacija se bo vršila dne 14. maja 1929 ob 10 dopoldne v sobi št. 9 dvoriščnega uradnega poslopja pri oblastnem dvorcu v Mariboru.

Ponudniki, ki dobijo vsa potrebna pojasnila in vse pod-lage za ponudbe istotam od 4. maja 1929 dalje (med uradnimi urami), morajo oddati svoje s 100 dinarskim kolkom oprem-ljene ponudbe v zapečateni kuverti s ponudnikovim naslovom in z označbo ponujenih del pred licitacijo med 9 in 10 do-poldne, in sicer osebno, ter vložiti kavcijo v iznosu od 10% od ponujene vsote, kakor tudi doprinesiti vse potrebne dokaze o usposobljenosti, o plačanih davkih itd.

Prav isti dan, in sicer ob 11 dopoldne se bo istotam izvr-šila licitacija o oddaji:

1. plesarskih del v iznosu od okroglo 15.000 Din

2. slikarskih del v iznosu od okroglo 15.000 Din

3. steklarskih del v iznosu od okroglo 30.000 Din

pri zgradbi izolirnice v mariborski bolnici, in sicer pod istimi pogoji, ki so zgoraj navedeni.

Komisar oblastne samouprave v Mariboru si pridržuje pra-vico, oddati vsa dela ne glede na višino ponujene vsote. Vsak ponudnik mora ostati v besedi 60 dni.

Komisar: Dr. Leskovar.

Pa Jim ni trafil preveč časa s premišljevanjem. Saj končno je imel orodje in je tako lahko ali ključav-nico s silo odklenil ali pa prebil desko v vratih. Takoj se loti dela, toda komaj je začel, že se zaslišijo po hodniku urni koraki in ključ se v ključavnici zavrti. Gadsden sam, na videz še večji kot navadno in oble-čen v belo jadrino, stopi v sobo!

29. Gadsden stavi pogoje.

Gadsden se je smehljaj. Smehljaj pa je bil tak, da je bil Jimu strašno zoprn; njegove ustnice so se nam-reš res premaknile, toda oči, ki se pri drugih ljudeh obenem z ustnimi smehljajo, te njegove oči so ostale mrzle in trde kot vedno!

»Dober dan, Selby,« pravi Gadsden; »delaven si kakor po navadi, kajne?«

»Vi!« zazija Jim, ki ga je ta pojav vrgel iz ravno-vesja. »Kako pa ste vendar prišli semkaj?«

»Saj ti lahko povem,« odvrne Gadsden. »Prišel sem z železnico iz Pernambuca. Res ta zveza ni kaj prida, hitrejša pa vendarle kot po morju. Na vsak način pa sem dospel pravočasno, kar je končno naj-važnejše.«

»Pravočasno, hočete reči: pravočasno, da pripra-vite to krasno zanko in mene ujamete!« reče Jim od-sekano.

Gadsden pa se samo znova nasmehne in odgo-vori brez zadrege: »Kadar se vojskuješ ali pa zakla-de loviš, je vsako sredstvo dobro. Ti pa kar sebe za ušesa primi, Selby! Ako bi bila ti in Lusty ostala v moji hiši v Polcapplu, kjer sta bila, dotlej, da sem se-veda moral storiti potrebne korake, da se zavarujem. Vem namreč, da si zopet govoril z Uptonom.«

»Povedal vam je Sneed,« ga prekine Jim osorno.

»Sneed me je o tem obvestil po radiu, seveda,« pravi Gadsden čisto mirno. »To je bila tudi njegova dolžnost.«

»Ali je bila to tudi njegova dolžnost, da je po-skušal mojo anteno razdejati?« vpraša Jim.

»Da, v teh okolišnih gotovo. Ker pa se zdi, da jo je v tem slučaju v službi polomil, sem bil primoran vzeti stvar zopet sam v roke. Zato si to dopoldne pre-jel telefonsko sporočilo in si zdaj tukaj. Precej spretna je bila ta misel, ali ne, Selby? Ali se tebi ne zdi tako,«

»Zahrbtna, bi morali reči,« ga zavrne Jim.

»No, za besede se ne bova prepirala,« odvrne Gadsden. »Važno je samo to, da si tukaj in to pot ti lahko zatrdno obljubim, da ne odideš prej, dokler mi ne poveš, podatkov, ki jih zahtevam.«

»Potem me boste morali imeti pa dolgo zapr-tega,« reče Jim zaničljivo.

»Bojim se, da ti tega ne morem obljubiti,« od-govori Gadsden. »Ne smem namreč pustiti, da bi me tvoj gospodar preveč prehitel. Zato ti moram pove-dati, dasi ne postopam rad zgrda, da boš ostal v tej sobi brez hrane in pijače dotlej, dokler mi ne odgo-voriš na moja vprašanja!« Tu preneha, nato pa spet nadaljuje s pomenljivim povdarkom: »Zrak je vroč in v tej vročini te bo hitro začelo žejeti.«

Jimu je upadel pogum. Videl je, da misli Gadsden tudi izpolniti, kar je rekel in že sama misel, da bo ostal brez vode, mu je sušila grlo. Odgovoril pa ni nič.

Gadsden malo počaka, nato pa nadaljuje mehko kot zmerom: »Selby, ne bodi neumen! Za svoja leta imaš velik pogum, kar moram občudovati. Vendar pa pogum ni isto kot trma! Ker sem prišel v Brazilijo, hočem dobiti z Alanom Uptonom stik. Ti pa si seveda geslo spremenil. Zato zahtevam od tebe samo te črke in pa dokaz, da so prave. Dalje hočem, da ostaneš tu do noči, da pokličeš Uptona in me z njim zvežeš. Kakor hitro to storiš, ti dovolim oditi in kar je še več vredno: vse svoje radijske priprave lahko vzameš seboj.«

»Je to vse?« vpraša Jim mirno.